

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
14 ΙΟΥΛΙΟΥ 1986

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
92

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ' 1622

Τοπική αυτοδιοίκηση — περιφερειακή ανάπτυξη και δημοκρατικός προγραμματισμός.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΠΡΩΤΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΝΕΟΙ ΔΗΜΟΙ

Άρθρο 1.

Συνένωση δήμων και κοινοτήτων.

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1987, με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και ύστερα από γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, προσδιορίζονται σε κάθε νομό γεωγραφικές περιοχές (ενότητες) με βάση τις συγκοινωνιακές, πληθυσμιακές, γεωγραφικές, οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και δημογραφικές συνθήκες. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1986, εξειδικεύονται τα κριτήρια του πρώτου εδαφίου.

2. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (δήμοι και κοινότητες), που περιλαμβάνονται στις περιοχές αυτές, συνενώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Δ.Κ.Κ., π.δ. 76/1985, ΦΕΚ 27) και αποτελούν δήμο, ανεξάρτητα από το συνολικό πληθυσμό τους. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) που δε συμπεριλαμβάνονται στις γεωγραφικές ενότητες της παραγράφου 1 παραμένουν δήμοι και κοινότητες.

3. Η συνένωση των Ο.Τ.Α. της γεωγραφικής ενότητας της παραγράφου 1 γίνεται επίσης, αν ζητήσουν τη συνένωση τα 3/5 τουλάχιστον των Ο.Τ.Α. της ενότητας, εφόσον αυτοί αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 50% του πληθυσμού της. Το κλάσμα που προκύπτει κατά τον υπολογισμό των 3/5 στραγγιλοποιείται στην χμέσως μεγαλύτερη ακεραία μονάδα.

4. Για τη συνένωση εκδίδεται προεδρικό διάταγμα με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών. Το όνομα και η έδρα του νέου δήμου ορίζεται με το ίδιο διάταγμα, ύστερα από

γνώμη των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων των Ο.Τ.Α. που ανήκουν στη γεωγραφική ενότητα της παρ. 1. Για την παροχή της γνώμης αυτής ορίζεται από το νομάρχη, τρίμηνη προθεσμία. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η έλλειψη της γνωμοδότησης δεν εμποδίζει την έκδοση του προεδρικού διατάγματος.

5. Οι εκλογές για την ανάδειξη αρχών στους δήμους των παραγράφων 2 και 3 γίνονται μέσα σε τρεις μήνες από την αναγνώρισή τους. Η ημερομηνία αυτή μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη τρίμηνο, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η εγκατάσταση των αρχών του νέου δήμου γίνεται μέσα σε τρεις μήνες από τη διενέργεια των εκλογών και σε μέρα που ορίζεται από το νομάρχη.

6. Από τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού εξαιρούνται: οι δήμοι που περιλαμβάνονται στα παλαιδομικά συγκροτήματα Αθήνας και Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 2.

Κίνητρα.

1. Στους νέους δήμους που προκύπτουν από τη συνένωση του άρθρου 1 εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν τα κίνητρα που προβλέπονται από τις παραγράφους 8, 9 και 11 του άρθρου 4 του Δ.Κ.Κ. για μια τριετία από την έναρξη της λειτουργίας τους. Στους δήμους αυτούς εφαρμόζονται και οι διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου 4 του Δ.Κ.Κ. Κατά την κατάρτιση του νομαρχιακού προγράμματος δημοσίων επενδύσεων προβλέπεται για μια τριετία ειδικό πρόγραμμα για τις αναπτυξιακές ανάγκες των δήμων που συνενώνονται κατά το άρθρο 1. Το πρόγραμμα αυτό καταρτίζεται ύστερα από εισηγήσεις των νομαρχιακών συμβουλίων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών κατανέμεται στους Ο.Τ.Α. που συνενώνονται κατά το άρθρο 1 ποσό μέχρι το 1/2 του όλου εσόδου από το φόρο ακίνητης περιουσίας (Φ.Α.Π.) του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43) και τουλάχιστον τον ισόποσο χρηματικό ποσό από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Τα έσοδα από τις πηγές αυτές διατίθενται αποκλειστικά για:

- α. Κάλυψη αναγκών οργάνωσης και μηχανοργάνωσης.
- β. Προμήθεια τεχνικού εξοπλισμού.
- γ. Κάλυψη της ίδιας συμμετοχής των Ο.Τ.Α. σε επιχειρήσεις που συνιστούν ή μετέχουν.
- δ. Κάλυψη υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν με προγραμματικές συμβάσεις.
- ε. Εμπόνηση μελετών και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης.

στ. Κάλυψη δαπανών από συμμετοχή τους σε στεγαστικά προγράμματα.

ζ. Κάλυψη δαπανών για πρόσληψη επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού.

δ. Το υπόλοιπο ποσό του Φ.Α.Π. κατανέμεται στους δήμους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1249/1982.

4. Τα κίνητρα των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται μόνο στους Ο.Τ.Α. που συνενώνονται μέχρι 31.12.1989.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ

Άρθρο 3.

Σύσταση δημοτικών νομικών προσώπων (τοπικών συμβουλίων). Πόροι. Λειτουργία.

1. Με απόφαση των δημοτικών συμβουλίων των νέων δήμων που προκύπτουν από την κατά το άρθρο 1 συνένωση, συνιστώνται εντός ενός έτους στην έδρα του καθενός από τους συνηνόμενους Ο.Τ.Α. που έχουν πληθυσμό πάνω από 200 κατοίκους, εκτός από την έδρα του νέου δήμου, δημικά νομικά πρόσωπα, που φέρουν την ονομασία τοπικού συμβουλίου και το όνομα του πρώην Ο.Τ.Α. και λειτουργούν στα πλαίσια του νέου δήμου.

2. Σκοπός των τοπικών συμβουλίων είναι η διαχείριση των παρακάτω υποθέσεων μέσα στα διοικητικά όρια του καταργούμενου Ο.Τ.Α.:

- α) Η συντήρηση των εσωτερικών δικτύων ύδρευσης.
- β) Η συντήρηση και λειτουργία δικτύου άρδευσης.
- γ) Η συντήρηση συστήματος αποχέτευσης.
- δ) Η συντήρηση και λειτουργία παιδικών χαρών.
- ε) Η συντήρηση και λειτουργία νεκροταφείων.
- στ) Η συντήρηση δημοτικών οδών και γεφυρών, πλατειών και άλλων κοινόχρηστων χώρων.
- ζ) Η εφαρμογή πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών προγραμμάτων.

Αν, για οποιοδήποτε λόγο, το τοπικό συμβούλιο, δεν ασκεί τις αρμοδιότητές του αυτές, τότε τις ασκεί ο οικείος δήμος.

3. Πόροι των τοπικών συμβουλίων είναι μόνο η ετήσια προς αυτά οικονομική ενίσχυση από το δήμο. Το ύψος της οποίας ορίζεται: κλιμακωτά με βάση τον πραγματικό πληθυσμό που έχει απογραφεί μέσα στη χωρική αρμοδιότητα του κάθε τοπικού συμβουλίου και το ύψος της κατ' άτομο ετήσιας τακτικής οικονομικής ενίσχυσης των Ο.Τ.Α. ως εξής: Σε καθέναν από τους πρώτους 200 κατοίκους αναλογεί ποσοστό 45% της κατ' άτομο ετήσιας τακτικής οικονομικής ενίσχυσης των Ο.Τ.Α., για καθέναν από τους επόμενους 201 έως 300 ποσοστό 40%, για καθέναν από τους επόμενους 301 έως 400 ποσοστό 35%, για καθέναν από τους επόμενους 401 έως 500 ποσοστό 30%, για καθέναν από τους επόμενους 501 έως 600 ποσοστό 25%, για καθέναν από τους επόμενους 601 έως 1.000 ποσοστό 20% και για καθέναν από 1.001 και πλέον κατοίκους ποσοστό 15%.

4. Οι πράξεις των τοπικών συμβουλίων εκδίδονται στα πλαίσια των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου. Για τις αποφάσεις των τοπικών συμβουλίων που αφορούν τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό του νομικού προσώπου εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 171 του Δ.Κ.Κ.. Για τα θέματα τα σχετικά με τις εργασίες του τοπικού συμβουλίου, την πρόσκληση των μελών του σε συνεδρίαση, την κατάρτιση ημερήσιας διάταξης, την εισήγηση θεμάτων στο συμβούλιο, την εκπροσώπηση του νομικού προσώπου, την τήρηση πρακτικών των συνεδριάσεων και την απαιτούμενη για τη λήψη αποφάσεων πλειοψηφία, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που αφορούν το κοινοτικό συμβούλιο.

5. Ο τόπος συνεδριάσεων και ο χώρος στέγασης των τοπικών συμβουλίων καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 4.

Όργανα.

1. Τα όργανα του τοπικού συμβουλίου είναι:
  - α το δικειμητικό συμβούλιο και
  - β. ο πρόεδρος του.
2. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από πέντε μέλη, μαζί με τον πρόεδρο.
3. Πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου είναι: ο πρόεδρος του συνδικαλισμού της έδρας του νομικού προσώπου.
4. Τα υπόλοιπα τέσσερα μέλη του τοπικού συμβουλίου εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια.
5. Η εκλογή γίνεται την ίδια μέρα που εκλέγονται τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια, στα ίδια εκλογικά τμήματα, με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και τους ίδιους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και εφόρους δικαστικών αντιπροσώπων.
6. Η εγκατάσταση των οργάνων κάθε νομικού προσώπου γίνεται με τον ίδιο τρόπο που γίνεται η εγκατάσταση των δημοτικών ή κοινοτικών αρχών. Σε κάθε περίπτωση η θητεία τους λήγει μαζί με τη θητεία του δημοτικού συμβουλίου.
7. Αντιπρόεδρος του τοπικού συμβουλίου είναι: εκείνος που πήρε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης ως υποψήφιος στο ψηφοδέλτιο του επιτυχόντος συνδυασμού για το αξίωμα του μέλους του τοπικού συμβουλίου.
8. Το αξίωμα του προέδρου του τοπικού συμβουλίου είναι τιμητικό και άμισθο.
9. Στους προέδρους των τοπικών συμβουλίων καταβάλλεται από το δήμο πάγια ετήσια αποζημίωση για έξοδα κίνησης, η οποία καθορίζεται στην αρχή του έτους με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου και αποδίδεται κάθε δίμηνο.
10. Ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου εκτελεί τις αποφάσεις του συμβουλίου του νομικού προσώπου.
11. Αν ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος σε όλα τα καθήκοντά του.
12. Οι πρόεδροι συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου στις οποίες καλούνται υποχρεωτικά και έχουν δικαίωμα να εκφράσουν γνώμη σε όλα τα θέματα που συζητούνται σ' αυτά. Δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο όταν συζητούνται θέματα που αφορούν το συνδικαλισμό ή τους συνδικαλισμούς τους και αναφέρονται:
  - α. Στο σχέδιο πόλης.
  - β. Στην εφαρμογή προγράμματος ανακατάστασης αττίγων.
  - γ. Στην κήρυξη απαλλοτρίωσης ακινήτου ή σύσταση δουλείας.
13. Οι διατάξεις για την αττική και παιδαγωγική ευθύνη των προέδρων κοινότητων και των κοινοτικών συμβουλίων εφαρμόζονται και στους προέδρους και τα μέλη των τοπικών συμβουλίων.
14. Σε καθέναν από τους πρώην Ο.Τ.Α. που συνενώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 εκλέγεται ένας πρόεδρος από το σύνολο των εκλογέων του ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνδικαλισμών του. Στους συνδικαλισμούς των σημειωμένων Ο.Τ.Α. καθώς και των Ο.Τ.Α. που δεν θα περιληφθούν στις γεωγραφικές ενότητες του άρθρου 1 εκλέγονται πρόεδροι, εφόσον έχουν πληθυσμό πάνω από 150 κατοίκους. Πρόεδρος δεν εκλέγεται στην έδρα κανενός δήμου ή κοινότητας.

Άρθρο 5.

Οικονομική διαίκηση. Έργα.

1. Η ταμιακή διαχείριση των νομικών προσώπων του άρθρου 3 ασκείται από την ταμιακή υπηρεσία του δήμου και η γραμματειακή εξυπηρέτησή τους γίνεται από τη δημοτική υπηρεσία.
2. Οι διατάξεις που ισχύουν για τις κοινότητες και αφορούν το οικονομικό έτος, καθώς και τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό, εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα του άρθρου 3.

3. Τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 3 εκτελούν τα έργα και πραγματοποιούν τις προμήθειες, σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν την εκτέλεση έργων και την προμήθεια πραγμάτων από τις κοινότητες.

4. Ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου εκδίδει τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής σε βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται από τον προϋπολογισμό του νομικού προσώπου.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου.

Άρθρο 6.

Προσωπική.

1. Οι υπάλληλοι των δήμων ή κοινοτήτων, που ενώνονται κατά το άρθρο 1 είτε διέπονται από τις διατάξεις του πρώτου μέρους (βιβλίου) είτε του δεύτερου μέρους (βιβλίου) του ν. 1188/1981 (ΦΕΚ 204), καθίστανται υπάλληλοι του νέου δήμου που προκύπτει από την ένωση. Οι υπάλληλοι αυτοί καταλαμβάνουν αντίστοιχες κατά κλάδο θέσεις, οι οποίες συνιστώνται αυτοδικαίως στον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας του νέου δήμου, σύμφωνα με τα τυπικά και ουσιαστικά τους πρότυπα και εξελίσσονται μισθολογικά και βαθμολογικά με τα συνολικά χρόνια υπηρεσίας τους, όπως οι υπάλληλοι του πρώτου μέρους του ν. 1188/1981.

2. Η παρ. 2 του άρθρου 317 του ν. 1188/1981 ισχύει αναλόγως και στην προκειμένη περίπτωση.

Άρθρο 7.

Κατάργηση των τοπικών συμβουλίων.

1. Αν σε ένα τοπικό συμβούλιο ματαιωθεί η εκλογή του προέδρου ή των μελών του συμβουλίου, λόγω μη υποβολής υποψηφιότητων, το νομικό πρόσωπο καταργείται. Για την κατάργηση εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Αν ένα δημοτικό συμβούλιο των δήμων του άρθρου 1 διαλυθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 162 του Δ.Κ.Κ., διαλύονται επίσης και τα διοικητικά συμβούλια των τοπικών συμβουλίων του δήμου αυτού.

3. Το τοπικό συμβούλιο λειτουργεί νόμιμα και με λιγότερα από τη νόμιμη σύνθεσή του μέλη, όχι όμως με λιγότερα από τρία.

Αν για οποιοδήποτε λόγο μείνουν κενές θέσεις του τοπικού συμβουλίου περισσότερες από δύο και δεν μπορούν να συμπληρωθούν, δεν προκηρύσσονται αναπληρωματικές εκλογές και το νομικό πρόσωπο καταργείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΚΩΔΙΚΑΤΑ ΚΑΙ ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΑ—ΕΚΛΟΓΕΣ

Άρθρο 8.

Κωλύματα—Ασυμβίβαστα.

Οι διατάξεις του άρθρου 39 του Δ.Κ.Κ. που αφορούν τα κωλύματα και ασυμβίβαστα δημάρχων και δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων, όπως αυθεντικά έχουν ερμηνευτεί με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 1491/1984 (ΦΕΚ 173), εφαρμόζονται αναλόγως και στα μέλη των τοπικών συμβουλίων.

Άρθρο 9.

Εκλογή μελών του τοπικού συμβουλίου.

1. Η εκλογή των μελών του τοπικού συμβουλίου γίνεται κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμού αποκλείονται.

2. Σε κάθε συνδυασμό υποψηφίου δημάρχου και δημοτικών συμβούλων περιλαμβάνονται και οι υποψήφιοι σύμβουλοι του τοπικού συμβουλίου. Ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων σε κάθε συνδυασμό είναι τουλάχιστον τρεις και μπορεί να

αυξηθεί έως έξι. Υποψηφιότητα από το ίδιο πρόσωπο και για την εκλογή του ως δημάρχου ή ως μέλους δημοτικού συμβουλίου ή ως παρέδρου δεν επιτρέπεται. Κανένας δεν μπορεί να μετέχει σε περισσότερους από ένα συνδυασμούς.

3. Κατά το διάστημα που μεσολαχεί από τη σύσταση των τοπικών συμβουλίων μέχρι την εκλογή και εγκατάστασή των μελών τους, η οποία θα γίνει κατά τις αιεώς επόμενες γενικές δημοτικές και κοινοτικές εκλογές, τις αρμοδιότητες τοπικών συμβουλίων ασκούν τα κοινοτικά συμβούλια που προήλθαν από τις τελευταίες γενικές δημοτικές και κοινοτικές εκλογές.

Για το ίδιο διάστημα δεν εκλέγονται πρόεδροι στις κοινότητες που συνενώθηκαν και αποτέλεσαν τους νέους δήμους.

Για τα αιρετά μέλη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής δεν ισχύει το από την ιδιότητά τους αυτή κώλυμα ή ασυμβίβαστο για την εκλογή τους ως μελών του νομαρχιακού συμβουλίου ούτε το ασυμβίβαστο με το αξίωμα του δημάρχου ή δημοτικού συμβούλου του νέου δήμου.

Άρθρο 10.

Εκλογείς.

Δικαίωμα συμμετοχής στην ψηφοφορία για την εκλογή των μελών του τοπικού συμβουλίου έχουν όλοι οι εκλογείς που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του καταγεγραμμένου Ο.Τ.Α..

Άρθρο 11.

Συνδυασμοί.

Στη δήλωση του συνδυασμού, μετά το επώνυμο και τα ονόματα του υποψηφίου δημάρχου, δημοτικών συμβούλων και παρέδρων και κάτω από την ονομασία του νομικού προσώπου, αναγράφεται με αλφαριθμητική σειρά το επώνυμο και το όνομα των υποψηφίων μελών του συμβουλίου του κάθε νομικού προσώπου. Οι ονομασίες των νομικών προσώπων αναγράφονται επίσης με αλφαριθμητική σειρά.

Άρθρο 12.

Ψηφοδέλτια.

1. Το ψηφοδέλτιο για την εκλογή των μελών των τοπικών συμβουλίων των νομικών προσώπων είναι γυνό με το ψηφοδέλτιο του συνδυασμού του υποψηφίου δημάρχου, των δημοτικών συμβούλων και των παρέδρων, που καταρτίζεται για τις εκλογές των δημοτικών αρχών.

2. Σε κάθε ψηφοδέλτιο, μετά τις εγγραφές που προβλέπονται από τα άρθρα 56 και 137 του Δ.Κ.Κ., αναγράφονται κατά σειρά:

α) Η ονομασία του νομικού προσώπου.

β) Τα επώνυμα και τα ονόματα των υποψηφίων μελών του τοπικού συμβουλίου με τη σειρά που είναι γραμμένα στην απόφαση με την οποία έχει ανακηρυχθεί ο συνδυασμός ή με αλφαριθμητική σειρά.

3. Κάθε συνδυασμός εκτυπώνει ιδιαίτερο ψηφοδέλτιο για κάθε τοπικό συμβούλιο. Το ψηφοδέλτιο περιλαμβάνει το έμβλημα και το όνομα του συνδυασμού, εφόσον έχουν δηλωθεί, τους υποψηφίους, δήμαρχο, δημοτικούς συμβούλους και παρέδρους, καθώς και τα υποψήφια μέλη του συμβουλίου του νομικού προσώπου.

4. Με την επιφύλαξη των ανωτέρω που προβλέπονται στα άρθρα 56 και 57 του Δ.Κ.Κ., αν εκλογές χρησιμοποιήθει ψηφοδέλτιο άλλου τοπικού συμβουλίου, το ψηφοδέλτιο αυτό δε λαμβάνεται υπόψη για την εκλογή των μελών του τοπικού συμβουλίου, είναι όμως έγκυρο για το συνδυασμό του υποψηφίου δημάρχου.

Άρθρο 13.

Εκλογική διαδικασία.

1. Για την εκλογή των μελών των τοπικών συμβουλίων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 63 έως και 69 του Δ.Κ.Κ.

2. Ο συνδυασμός του επιτυγχόντος δημάρχου λαμβάνει τις δύο έδρες των μελών του τοπικού συμβουλίου και τις υπόλοιπες δύο έδρες οι επιλαχόντες συνδυασμοί, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 64, 66 και 68 του Δ.Κ.Κ.

3. Για την κατανομή των εδρών των μελών του συμβουλίου λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός υποψήφιου δημάρχου σε όλα τα εκλογικά τμήματα του δήμου.

4. Η κατανομή των εδρών ανάμεσα στους επιλαχόντες συνδυασμούς γίνεται με τον τρόπο που ορίζεται στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 64 και στις παραγράφους 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 68 του Δ.Κ.Κ.

5. Για την ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 63 έως και 69 του Δ.Κ.Κ. τα τοπικά συμβούλια λογίζονται ότι έχουν πέντε έδρες, ώστε να υπομένουν για κατανομή στους επιλαχόντες συνδυασμούς δύο έδρες.

6. Από κάθε συνδυασμό υποψήφιου δημάρχου εκλέγονται ως μέλη των τοπικών συμβουλίων, κατά σειρά, αυτοί που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους προτίμησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

ΛΑ-ΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Άρθρο 14.

Λαϊκή συμμετοχή.

1. Για την κατάρτιση του δημοτικού προϋπολογισμού και του τεχνικού προγράμματος καθώς και για σοβαρά θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος το δημοτικό συμβούλιο μπορεί να ζητήσει τη γνώμη των τοπικών συμβουλίων. Πριν από τη διατύπωση της γνώμης του τοπικού συμβουλίου, ο πρόεδρος του συγκαλεί λαϊκή συνέλευση, στην οποία συζητούνται τα θέματα αυτά.

2. Για όσο χρονικό διάστημα ο νέος δήμος δεν έχει συστήσει τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 3, λειτουργούν στους Ο.Τ.Α., από τους οποίους προήλθε ο δήμος αυτός, συνοικιακά συμβούλια κατά τις διατάξεις των άρθρων 145 έως και 148 και συνοικιακές συνελεύσεις κατά το άρθρο 148 του Δ.Κ.Κ.

Άρθρο 15.

Δημοκρατικός προγραμματισμός.

1. Το δημοτικό συμβούλιο, στα πλαίσια των διαδικασιών του δημοκρατικού προγραμματισμού, έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Διατυπώνει προτάσεις προς το νομαρχιακό συμβούλιο για έργα και μέτρα πολιτικής, νομαρχιακής ή περιφερειακής σημασίας, που αφορούν το δήμο και εντάσσονται στο μέσο-χρόνιο νομαρχιακό ή περιφερειακό αναπτυξιακό πρόγραμμα.

β) Καταρτίζει στα πλαίσια του μεσοχρόνιου νομαρχιακού αναπτυξιακού προγράμματος, το αντίστοιχο τοπικό αναπτυξιακό πρόγραμμα, ύστερα από σχετική πρόταση των τοπικών συμβουλίων ή των συμβουλίων των δημοτικών διαμερισμάτων ή των συνοικιακών συμβουλίων.

γ) Καταρτίζει το ετήσιο τοπικό αναπτυξιακό πρόγραμμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 73.

δ) Χρηματοδοτεί έργα τοπικής σημασίας του ετήσιου τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος από ίδιους πόρους του δήμου, καθώς και από τις πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων που κατανέμει στο δήμο το νομαρχιακό συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 74.

ε) Χρηματοδοτεί από κοινού με φορείς του δημόσιου τομέα, έργα του ετήσιου τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος, στα πλαίσια προγραμματικών συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 4 του άρθρου 74.

στ) Διατυπώνει προτάσεις προς τους φορείς του δημόσιου τομέα για έργα και μέτρα πολιτικής που αφορούν το δήμο και χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, αλλά εντάσσονται στα ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα των φορέων αυτών.

2. Στις διαδικασίες του δημοκρατικού προγραμματισμού συμμετέχουν και οι αναπτυξιακοί σύνδεσμοι του άρθρου 188 του Δ.Κ.Κ. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο 16.

Προγράμματα αποκατάστασης ατόγων.

1. Αν εφαρμοστούν οποιαδήποτε πρόγραμμα αποκατάστασης ατόγων σε δήμο του άρθρου 1, δικαίωμα προτίμησης σ' αυτά έχουν οι δικαιούχοι αποκατάστασης κάτοικοι του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης που έχει καταργηθεί, εφόσον το στεγαστικό πρόγραμμα εφαρμόζεται στην περιοχή του.

2. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού ρυθμίζονται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'.

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17.

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 8 έως 13 του νόμου αυτού, οι διατάξεις του Δ.Κ.Κ. που αναφέρονται στο εκλογικό δικαίωμα (άρθρο 35), στην άσκηση του εκλογικού δικαιώματος (άρθρο 36), στους εκλογικούς καταλόγους (άρθρο 37), στα προσόντα εκλογιμότητας (άρθρο 38), στα ανυποβίβαστο εξαιτίας υφελών (άρθρο 40), στη διαπίστωση της εκπώσεως για τις περιπτώσεις των πιο πάνω κωλυμάτων και ανυποβίβαστων (άρθρο 42), στις φορευτικές επιτροπές (άρθρο 43), στους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και στους εφόρους των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής (άρθρα 44 και 46), στον καταρτισμό των συνδυασμών (άρθρο 47), στην ανακήρυξη και κοινοποίηση των συνδυασμών (άρθρο 49), στην αντικατάσταση υποψηφίων που πέθαναν (άρθρο 50), στα δικαιώματα των συνδυασμών (άρθρο 51), στο πρόγραμμα της εκλογής (άρθρο 52), στον υπολογισμό των προθεσμιών (άρθρο 53), στη μορφή των ψηφοδελτίων (άρθρο 54), στην εκτύπωση και διανομή των ψηφοδελτίων (άρθρο 55), στο περιεχόμενο των ψηφοδελτίων (άρθρο 56), στα άκυρα ψηφοδέλτια (άρθρο 57), στους εκλογικούς φακέλους (άρθρο 58), στην έναρξη και λήξη της ψηφοφορίας (άρθρο 59), στη ματαίωση της ψηφοφορίας (άρθρο 61), στην εφαρμογή των διατάξεων της εκλογικής νομοθεσίας (άρθρο 62), στην έκδοση πρακτικών και άσκηση ενστάσεων (άρθρο 70), στην επικύρωση της εκλογής (άρθρο 71), στην κατάθεση και περιεχόμενο των ενστάσεων (άρθρο 72), στην εκδίκαση των ενστάσεων (άρθρο 73), στη διαδικασία για την εκδίκαση των ενστάσεων (άρθρο 74), στην απόφαση για τις ενστάσεις (άρθρο 75), στην έφεση και στη διόρθωση των αποφάσεων (άρθρο 76), στην κρίση για προϋρισθέντες ανικανότητες και κωλύματα (άρθρο 77), στην επανάληψη της εκλογής σε περίπτωση ακύρωσης (άρθρο 78), στην ορκωμοσία των δημοτικών και κοινοτικών αρχών (άρθρο 79), στην αποποίηση της εκλογής (άρθρο 80), στην παραιτήση (άρθρο 81) και στην αναίληψη των συμβουλίων (άρθρο 82 παρ. 1'), όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά για τους δημοτικούς και κοινοτικούς συμβούλους εφαρμόζονται και για τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων του νόμου αυτού.

Άρθρο 18.

Ιδρύματα, νομικά πρόσωπα, επιχειρήσεις, σύνδεσμοι Ο.Τ.Α.

1. Οι νέοι δήμοι, που συνιστώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του νόμου αυτού, υφίστανται αυτοδικαί-

ως από την έναρξη λειτουργίας τους σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δήμων ή κοινοτήτων που καταργούνται, ως προς:

α) τα νομικά πρόσωπα και τα ιδρύματα του άρθρου 175 του Δ.Κ.Κ., που έχουν συσταθεί από τους συνενομένους Ο.Τ.Α., β) τις αιγιές δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, που έχουν συσταθεί από τους συνενομένους Ο.Τ.Α., γ) τις διαδημοτικές ή διακοινοτικές επιχειρήσεις, στις οποίες συμμετέχουν οι καταργούμενοι Ο.Τ.Α., κατά το ποσοστό συμμετοχής κάθε καταργούμενου Ο.Τ.Α. που συνενώνεται σε νέο δήμο, δ) τις λοιπές επιχειρήσεις, κατά το ποσοστό συμμετοχής των Ο.Τ.Α. που συνενώνονται σε δήμο.

2. Τα ιδρύματα, τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 175 του Δ.Κ.Κ. και οι αιγιές δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί από δήμο ή κοινότητα που καταργείται και ενώνεται σε νέο δήμο ανήκουν αυτοδικαίως στο νέο δήμο.

3. Οι διαδημοτικές ή διακοινοτικές επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. που συνενώνονται σε νέους δήμους ανήκουν στους νέους αυτούς δήμους. Αν στις επιχειρήσεις αυτές συμμετέχουν και Ο.Τ.Α. που δεν καταργούνται, οι επιχειρήσεις αυτές ανήκουν και στους εν λόγω Ο.Τ.Α., κατά το ποσοστό συμμετοχής τους.

4. Οι νέοι δήμοι που συνιστώνται κατά το άρθρο 1 υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη της λειτουργίας τους σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δήμων ή κοινοτήτων που καταργούνται με συνένωση και συμμετέχουν στους συνδέσμους κάθε κατηγορίας που μετείχαν. Αν οι εισφορές προς το σύνδεσμο των δήμων και κοινοτήτων που καταργούνται έχουν καθοριστεί ανάλογα με τον πληθυσμό κάθε δήμου ή κοινότητας μέλους του συνδέσμου, οι νέοι δήμοι που συνιστώνται σύμφωνα με το άρθρο 1, εισφέρουν στο σύνδεσμο ποσό ανάλογο με τον πληθυσμό των δήμων ή κοινοτήτων που καταργούνται και οι οποίοι ήταν μέλη του συνδέσμου. Οι δήμοι και οι κοινότητες, μέλη του συνδέσμου, που δεν ενώθηκαν, εξακολουθούν να εισφέρουν τα ποσά τα οποία εισέφεραν. Αν οι εισφορές προς το σύνδεσμο των δήμων και κοινοτήτων που καταργούνται, έχουν καθοριστεί με εφάπαξ εισφορά, οι νέοι δήμοι που συνιστώνται σύμφωνα με το άρθρο 1 εισφέρουν στο σύνδεσμο τα ποσά που έχουν καθοριστεί για κάθε δήμο ή κοινότητα από τους οποίους συνιστάται ο νέος δήμος. Τα ίδια ποσά που εισέφεραν εξακολουθούν να εισφέρουν και οι δήμοι ή κοινότητες μέλη του συνδέσμου που δεν καταργήθηκαν.

Αν οι εισφορές προς το σύνδεσμο των δήμων και κοινοτήτων που καταργούνται έχουν καθοριστεί σε ποσοστό επί των τακτικών ετήσιων εσόδων καθενός από τους δήμους και τις κοινότητες, η εισφορά των νέων δήμων προς το σύνδεσμο καθορίζεται με απόφαση των δημοτικών συμβουλίων των νέων δήμων καθώς και των Ο.Τ.Α. μελών του συνδέσμου που δεν ενώθηκαν. Με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 19.

Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.

Τη δεύτερη βαθμίδα οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελούν οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, οι οποίες έχουν σκοπό την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιφέρειάς τους με την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων.

Άρθρο 20.

Νομική μορφή. Όρια. Έδρα. Όνομα.

1. Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις είναι αυτοδιοικούμενα κατά τύπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

2. Η περιφέρεια, η ονομασία και η έδρα κάθε νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι εκείνες που έχει ο νόμος, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, μπορεί να καθορίζονται νομοί με περισσότερες από μία νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις. Με το ίδιο διάταγμα ορίζεται ο αριθμός, η περιφέρεια, η έδρα και η ονομασία αυτών των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 21.

Γενικές διατάξεις.

1. Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις έχουν αρμοδιότητα στους τομείς:

1) δημοκρατικού προγραμματισμού, 2) κοινωνικής πρόνοιας, 3) υγείας, 4) συγκοινωνιών, 5) πολιτισμού, 6) περιβάλλοντος - πολεοδομίας, 7) γεωργίας, κτηνοτροφίας, αλιείας και δασών, 8) εργασίας, 9) διαμνηχανίας, 10) εμπορίου, 11) παιδείας, 12) αθλητισμού, 13) τουρισμού, 14) λαϊκής επιμόρφωσης και 15) νέας γενιάς.

2. Στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις περιέρχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, αρμοδιότητες του νομαρχία ή άλλων οργάνων της κρατικής διοίκησης, εντασσόμενες στους παραπάνω τομείς.

3. Οι αρμοδιότητες των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων δε διέχουν καμιά από τις αρμοδιότητες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού.

4. Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις δεν ασκούν εποπτεία στους δήμους και στις κοινότητες. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου και πρώτου βαθμού αποτελούν ανεξάρτητες βαθμίδες τοπικής αυτοδιοίκησης. Μεταξύ των δύο αυτών βαθμίδων δεν υπάρχει ιεραρχική σχέση.

5. Η μεταφορά αρμοδιοτήτων από την κρατική διοίκηση στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις συνοδεύεται με τη διάθεση σ' αυτές των αναγκαίων πόρων και μέσων για την άσκησή τους. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, καθορίζεται ο τρόπος μεταφοράς των πόρων και μέσων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται από την κρατική διοίκηση στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 22.

Δημοκρατικός προγραμματισμός.

1. Η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, στα πλαίσια του δημοκρατικού προγραμματισμού, έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Διατυπώνει στο περιφερειακό συμβούλιο προτάσεις για έργα και μέτρα πολιτικής, περιφερειακής ή εθνικής σημασίας, που αφορούν το νομό αλλά εντάσσονται στο μεσοχρόνιο περιφερειακό ή εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.

β) Καταρτίζει, ύστερα από σχετικές προτάσεις των δημοτικών συμβουλίων και των αναπτυξιακών συνδέσμων, το μεσοχρόνιο νομαρχιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, στα πλαίσια του αντίστοιχου μεσοχρόνιου περιφερειακού αναπτυξιακού προγράμματος.

γ) Διαμορφώνει τα πλαίσια για την κατάρτιση των μεσοχρόνιων τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων του νομού, εξειδικεύοντας το μεσοχρόνιο νομαρχιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα και εγκρίνει τα τοπικά μεσοχρόνια αναπτυξιακά προγράμματα.

δ) Καταρτίζει το ετήσιο νομαρχιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 73.

ε) Αποφασίζει για τα ετήσια τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 73.

στ) Χρηματοδοτεί, από ίδιους πόρους της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης καθώς και από τις πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, που του κατανέμει το περιφερειακό συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 74, έργα νομαρχιακής σημασίας του ετήσιου νομαρχιακού αναπτυξιακού προγράμματος.

ζ) Χρηματοδοτεί, από κοινού με φορείς του δημόσιου τομέα, έργα του ετήσιου νομαρχιακού αναπτυξιακού προγράμματος, στα πλαίσια προγραμματικών συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 74.

η) Κατανέμει τις πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για έργα τοπικής σημασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 74.

θ) Διατυπώνει προς τους φορείς του δημόσιου τομέα προτάσεις για έργα και μέτρα πολιτικής που αφορούν το νομό και χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, αλλά εντάσσονται στα ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα των φορέων αυτών.

2. Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης του ν. 1561/1985 (ΦΕΚ 148), που αφορούν την έγκριση του ενιαίου προγράμματος, ασκούνται από το νομαρχιακό συμβούλιο της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης στην οποία υπάγεται η ευρύτερη περιοχή Θεσσαλονίκης, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1561/1985. Το συμβούλιο του ρυθμιστικού σχεδίου και προστασίας περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης του άρθρου 6 του ίδιου ως άνω νόμου καταργείται.

Άρθρο 23.

Αρμοδιότητες κατά τομείς.

1. Στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι οι εξής:

α) Η ίδρυση νομικών προσώπων για την προστασία της έρεφικής, παιδικής και τρίτης ηλικίας.

β) Η οικονομική ενίσχυση δημοτικών και κοινοτικών νομικών προσώπων και νόμιμων προσώπων ιδιωτικού δικαίου που έχουν ως σκοπό την προστασία της έρεφικής, παιδικής και τρίτης ηλικίας.

γ) Η παροχή κοινωνικών βοηθημάτων σε άτομα που έχουν ανάγκη ειδικής προστασίας.

2. Στον τομέα της υγείας οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι οι εξής:

α) Η κατασκευή, η συντήρηση και η μέριμνα για τη λειτουργία επαρχιακών νοσοκομείων, κέντρων υγείας, αγροτικών ιατρείων και υγειονομικών σταθμών, καθώς και η εισήγηση προς τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες για την ίδρυση τέτοιων μονάδων.

β) Η προστασία της δημόσιας υγείας.

γ) Η προστασία του περιβάλλοντος.

3. Στον τομέα των συγκοινωνιών οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι οι εξής:

α) Η εξασφάλιση των συγκοινωνιακών μέσων μαζικής μεταφοράς για τις μετακινήσεις του πληθυσμού μέσα στο νομό.

β) Ο χαρακτηρισμός αστικών και υπεραστικών επιβατικών γραμμών και ο καθορισμός αφετηριών, διαδρομών και στασεων.

γ) Ο καθορισμός αστικών περιοχών, μέσα στις οποίες εκτελείται αστική συγκοινωνία.

δ) Η εκτέλεση και συντήρηση έργων επαρχιακής οδοποιίας.

4. Στον τομέα του πολιτισμού οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι οι εξής:

α) Η ίδρυση και η μέριμνα για τη λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, όπως οι βιβλιοθήκες, τα μουσεία, οι πινακοθήκες, τα θέατρα.

β) Η ενίσχυση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών των πρωτοβάθμιων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλων πολιτιστικών φορέων του νομού.

5. Στον τομέα πολεοδομίας — περιβάλλοντος οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι οι εξής:

α. Γνωμοδότηση για το χωροταξικό και αναπτυξιακό σχεδιασμό.

β. Αρμοδιότητες, που σχετίζονται με τον πολεοδομικό σχεδιασμό.

γ. Αρμοδιότητες που αναφέρονται στις πολεοδομικές εφαρμογές μέχρι τη μεταβίβασή τους στους Ο.Τ.Α. σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εκτός των περιπτώσεων που οι αρμοδιότητες αυτές έχουν μεταβιβαστεί στους Ο.Τ.Α.

δ. Αρμοδιότητες που σχετίζονται με την παρακολούθηση της τήρησης των διατάξεων και μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος.

6. Στον τομέα γεωργίας, κτηνοτροφίας, αλιείας και δασών οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι η κατάρτιση ετήσιων και πολυετών προγραμμάτων ανάπτυξης της γεωργίας, κτηνοτροφίας, αλιείας και δασών στα πλαίσια του προγραμματισμού του Υπουργείου Γεωργίας και η εκτέλεση των σχετικών έργων.

7. Στον τομέα εργασίας οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι οι εξής:

α) Η κατάρτιση προγραμμάτων για την κάλυψη αναγκών απασχόλησης και την επίτευξη της πλήρους και παραγωγικής απασχόλησης του εργατικού δυναμικού.

β) Η λήψη μέτρων και η ανάληψη πρωτοβουλιών για την επίτευξη συνεργασίας μεταξύ οργανώσεων εργοδοτών και οργανώσεων εργαζομένων.

γ) Η έρευνα της φύσης και των αιτίων των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματιών νόσων και η υπόδειξη ή η επιβολή των αναγκαίων μέτρων για την αποτροπή τους.

δ) Η κατάρτιση προγραμμάτων για την κατασκευή εργατικών κατοικιών.

8. Στον τομέα της βιομηχανίας, οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, είναι η πρόταση για τον καθορισμό βιομηχανικών περιοχών, ζωνών και πάρκων.

9. Στον τομέα του εμπορίου είναι η προστασία του καταναλωτή.

10. Στον τομέα της παιδείας οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι οι εξής:

α) Η κατάρτιση προγραμμάτων για την κάλυψη των αναγκών κατασκευής διδακτηρίων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

β) Η κατασκευή διδακτηρίων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

11. Στον τομέα του αθλητισμού η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση είναι αρμόδια να ιδρύει και να συντηρεί αθλητικά γήπεδα και κέντρα άθλησης επαρχιακού ή νομαρχιακού ενδιαφέροντος και να μεριμνά για τη λειτουργία τους.

12. Στον τομέα του τουρισμού η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση συμμετέχει στη χάραξη της πολιτικής για την ανάπτυξη του τουρισμού.

13. Στον τομέα της λαϊκής επιμόρφωσης οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι οι εξής:

α) Η μέριμνα για την ίδρυση και λειτουργία κέντρων λαϊκής επιμόρφωσης και

β) Η ενίσχυση των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. στην εφαρμογή προγραμματικών συμβάσεων με αντικείμενο τη λαϊκή επιμόρφωση.

14. Στον τομέα της νέας γενιάς οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης αφορούν τον ελεύθερο χρόνο και τα κοινωνικά προβλήματα των νέων.

15. Οι διατάξεις του άρθρου 27 του Δ.Κ.Κ. εφαρμόζονται αναλόγως για τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα και των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις και με δήμους και κοινότητες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Δ.Κ.Κ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΚΛΟΓΗ

Τμήμα Α'.

Όργανα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 24.

Όργανα και σύνθεση.

1. Όργανα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι το νομαρχιακό συμβούλιο, η νομαρχιακή επιτροπή και ο πρόεδρος του νομαρχιακού συμβουλίου.

2. Το νομαρχιακό συμβούλιο αποτελείται από 27 μέλη για τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις που έχουν πληθυσμό έως 50.000 κατοίκους, 33 για όσες έχουν από 50.001 έως 100.000 κατοίκους, 39 για όσες έχουν από 100.001 έως 150.000 κατοίκους, 45 για όσες έχουν από 150.001 έως 300.000 κατοίκους και 51 για όσες έχουν περισσότερους από 300.000 κατοίκους.

3. Η νομαρχιακή επιτροπή αποτελείται από τον πρόεδρο του νομαρχιακού συμβουλίου και 4 μέλη όταν το νομαρχιακό συμβούλιο έχει έως 27 μέλη, 6 όταν έχει έως 39 μέλη και 8 όταν έχει έως 51 μέλη.

4. Το νομαρχιακό συμβούλιο αποτελείται α) από μέλη που εκλέγονται με καθολική, άμεση και μυστική ψηφοφορία, β) από αιρετούς αντιπροσώπους των τοπικών επαγγελματιών, επιστημονικών και πνευματικών οργανώσεων και γ) από εκπροσώπους της κρατικής διοίκησης με την ακόλουθη σχέση μεταξύ τους: Στα 27μελή νομαρχιακά συμβούλια είκοσι μέλη εκλέγονται με καθολική, άμεση και μυστική ψηφοφορία, πέντε εκλέγονται από τις τοπικές επαγγελματικές, επιστημονικές και πνευματικές οργανώσεις και δύο ορίζονται από το νομαρχία ως εκπρόσωποι της κρατικής διοίκησης. Στα 33μελή νομαρχιακά συμβούλια, η αντίστοιχη σχέση είναι 25, 5 και 3, στα 39μελή 29, 6 και 4, στα 45μελή 34, 7 και 4 και στα 51μελή 38, 8 και 5.

5. Οι οργανώσεις, οι οποίες εκλέγουν αντιπροσώπους στο νομαρχιακό συμβούλιο, είναι κατά σειρά οι εξής:

- α) Τα επιμελητήρια των παραγωγικών τάξεων.
- β) Οι ενώσεις γεωργικών συνεταιρισμών.
- γ) Τα εργατικά κέντρα.
- δ) Το τεχνικό επιμελητήριο.
- ε) Οι δικηγορικοί σύλλογοι.
- στ) Το γεωτεχνικό επιμελητήριο.
- ζ) Το οικονομικό επιμελητήριο.
- η) Το καλλιτεχνικό επιμελητήριο.

6. Οι οργανώσεις κάθε περίπτωσης της προηγούμενης παραγράφου εκλέγουν έναν αντιπρόσωπο. Αν οι αντιπρόσωποι των τοπικών επαγγελματιών, επιστημονικών και πνευματικών οργανώσεων στο νομαρχιακό συμβούλιο είναι λιγότεροι από οκτώ, η εκλογή τους γίνεται από τις οργανώσεις της προηγούμενης παραγράφου, με βάση τη σειρά αναγκής τους στην παράγραφο αυτή, εφόσπου συμπληρωθεί ο αριθμός των αντιπροσώπων αυτών.

7. Οι αντιπρόσωποι των οργανώσεων της παραγράφου 5 εκλέγονται από το διοικητικό συμβούλιο των οργανώσεων αυτών.

8. Ο πρόεδρος του νομαρχιακού συμβουλίου εκλέγεται κατά την παρ. 2 του άρθρου 37.

9. Τα μέλη της νομαρχιακής επιτροπής εκλέγονται από το νομαρχιακό συμβούλιο μεταξύ των μελών του.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία εκλογής των αντιπροσώπων των οργανώσεων της παρ. 5, αν στην περιφέρεια της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης υπάρχουν περισσότερες από μία οργανώσεις κάθε περίπτωσης της παραγράφου 5 και ρυθμίζεται κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την εκλογή των αντιπροσώπων αυτών. Με το ίδιο διάταγμα ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 25.

Διάρκεια της νομαρχιακής περιόδου.

1. Τα αιρετά μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου της περιόδου α' της παρ. 4 του άρθρου 24 εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια ταυτόχρονα με τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές, στα ίδια εκλογικά τμήματα, με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και τους ίδιους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και εφόρους αντιπροσώπων.

2. Η θητεία των υπολοίπων μελών του νομαρχιακού συμβουλίου είναι διετής.

3. Η εγκατάσταση του νομαρχιακού συμβουλίου γίνεται την 1η Ιανουαρίου του επόμενου, από την κατά την παράγραφο 1 εκλογή, έτους και η θητεία του λήγει στις 31 Δεκεμβρίου του τέταρτου έτους, με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου.

4. Αν έως την ημέρα εγκατάστασης του νομαρχιακού συμβουλίου δεν έχει επικυρωθεί τελεσίδικα η εκλογή των μελών του, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 33 του Δ.Κ.Κ.

Τμήμα Β'.

Εκλογή νομαρχιακού συμβουλίου.

Άρθρο 26.

Εκλογικό δικαίωμα.

1. Για την ανάδειξη των μελών του νομαρχιακού συμβουλίου που εκλέγονται με καθολική, άμεση και μυστική ψηφοφορία, εκλογικό δικαίωμα έχουν όλοι όσοι είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των δήμων και των κοινοτήτων, που περιλαμβάνονται στην περιφέρεια της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.

2. Για το εκλογικό δικαίωμα, την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, τους εκλογικούς καταλόγους και τα προσόντα εκλογιμότητας, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 35, 36, 37 και 38, αντίστοιχως, του Δ.Κ.Κ.

3. Εκλογείς κοινοτήτων που τις διάφορες εποχές του χρόνου αλλάζουν ομαδικά διαμονή, είτε μέσα στην περιφέρεια της ίδιας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, είτε στην περιφέρεια άλλης νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα στο δήμο ή στην κοινότητα, στην οποία διαμένουν την ημέρα της ψηφοφορίας και ψηφίζουν τους συνδυασμούς και υποψήφιους συμβούλους της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, στην περιφέρεια της οποίας υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα. Τους εκλογικούς καταλόγους των οποίων είναι γραμμένοι, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 45 του προεδρικού διατάγματος 152/1985 (ΦΕΚ 55).

Άρθρο 27.

Κωλύματα και ατυμπίδιστα.

1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι αιρετά μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου οι βουλευτές, οι δικαστικοί λειτουργοί, οι δήμαρχοι, οι πρόεδροι κοινοτήτων, οι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι, οι πρόεδροι και τα μέλη των δημοτικών διαμερισμάτων, οι πρόεδροι συννοικισμών και τα μέλη των τοπικών συμβουλίων, οι υπάλληλοι, με οποιαδήποτε σχέση, του κράτους και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και όσοι υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις και στα σώματα ασφαλείας. Παράλληλη υποψηφιότητα, από το ίδιο πρόσωπο, για την ανάδειξη αιρετών μελών των οργάνων πρώτου και δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης, δεν επιτρέπεται.

2. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να οριστούν ως μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου, όσοι συνδέονται με τη νομαρχιακή

αυτοδιοίκηση με οποιαδήποτε σύμβαση καθώς και τα μέλη της διοίκησης, οι σύμβουλοι και οι υπάλληλοι νομικών προσώπων που συνδέονται με τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση με οποιαδήποτε σύμβαση.

3. Για την εκλογή ως αιρετού μέλους του νομαρχιακού συμβουλίου δικηγόρου ή καθηγητή των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των ανώτατων σχολών που υπάγονται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 39 του Δ.Κ.Κ.

4. Σχετικά με το ασυμβίβαστο εξαιτίας οφελών προς τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση των μελών του νομαρχιακού συμβουλίου για ποσό ανώτερο από πεντακόσιες χιλιάδες δραχμές, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 40 του Δ.Κ.Κ.

5. Τα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου που εκλέγονται με καθολική, άμεση και μυστική ψηφοφορία, αν αποδεχτούν οποιαδήποτε από τα καθήκοντα ή τα έργα που αναφέρονται στο άρθρο αυτό ή αποκτήσουν δημοτικότητα το δήμο ή κοινότητα που βρίσκεται στην περιφέρεια άλλης νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους.

6. Τα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου που εκλέγονται ως αντιπρόσωποι τοπικών επαγγελματικών, επιστημονικών και πνευματικών οργανώσεων, αν αποδεχτούν οποιαδήποτε από τα έργα ή καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους.

7. Ως προς τη διαπίστωση της έκπτωσης λόγω κωλύματων ή ασυμβιβάστων που προβλέπονται από τις προηγούμενες παραγράφους εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 42 του Δ.Κ.Κ.

Άρθρο 28.

Πρόταση υποψηφίων.

Κατάρτιση και ανακήρυξη συνδυασμών.

1. Τα μέλη των νομαρχιακών συμβουλίων της περ. α' της παραγράφου 4 του άρθρου 24 εκλέγονται κατά συνδυασμούς.

Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμού δεν επιτρέπονται. Οι υποψήφιοι δεν μπορούν να μετέχουν σε περισσότερους από ένα συνδυασμό.

2. Ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσος με τον αριθμό των μελών του νομαρχιακού συμβουλίου που εκλέγονται με καθολική, άμεση και μυστική ψηφοφορία. Ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξηθεί κατά 20% το πολύ. Το κλάσμα δε λαμβάνεται υπόψη.

3. Ο συνδυασμός καταρτίζεται με γραπτή δήλωση, την οποία υπογράφουν όλοι οι υποψήφιοι που τον αποτελούν. Στη δήλωση αυτή οι υποψήφιοι αναγράφονται κατ' αλφαβητική σειρά επωνύμου.

4. Υποψηφιότητα μπορούν να υποβάλουν δημότες των δήμων και κοινοτήτων που περιλαμβάνονται στα διοικητικά όρια της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Στους συνδυασμούς περιλαμβάνονται υποψήφιοι από όλες τις επαρχίες. Για την εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου στους νομούς που αποτελούνται από μία μόνο επαρχία, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρότασή του Υπουργού Εσωτερικών, είναι δυνατό να καθορίζονται επαρχιακά διαμερίσματα με βάση τις γεωοικονομικές και συγκοινωνιακές συνθήκες.

5. Οι διατάξεις των παρ. 3, 4, 5, 6 του άρθρου 47, του άρθρου 49, των παρ. 1 και 3 του άρθρου 50 και του άρθρου 51 του Δ.Κ.Κ. εφαρμόζονται αναλόγως, με τις παραπάνω εξαιρέσεις:

α. Στην πρόταση κάθε συνδυασμού προσαρτάται γραμμάτιο του δημόσιου ταμείου για κατάθεση χρηματικού ποσού πενήντα χιλιάδων δραχμών.

β. Η δήλωση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στον πρόεδρο πρωτοδικών του αρμόδιου πρωτοδικείου.

γ. Η συμπληρωματική δήλωση της παρ. 6 του άρθρου 47 του Δ.Κ.Κ. υποβάλλεται από το σύνολο των υποψηφίων του συνδυασμού.

δ. Οι συνδυασμοί ανακηρύσσονται από το αρμόδιο πρωτοδικείο.

ε. Σε περίπτωση θανάτου, η δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 50 του Δ.Κ.Κ. υποβάλλεται από το σύνολο των υποψηφίων του συνδυασμού.

στ. Τα δικαιώματα των συνδυασμών που προβλέπονται στο άρθρο 51 του Δ.Κ.Κ. ασκούνται από τον υποψήφιο που αναγράφεται πρώτος στο ψηφοδέλτιο του συνδυασμού.

ζ. Σχετικά με το πρόγραμμα εκλογής και τον υπολογισμό των προθεσμιών εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 52 και 53 του Δ.Κ.Κ.

Άρθρο 29.

Ψηφοδέλτια — Φάκελοι.

1. Σχετικά με τη μορφή, την εκτύπωση και τη διανομή των ψηφοδελτίων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 54 και 55 του Δ.Κ.Κ.

2. Στο επάνω μέρος του ψηφοδελτίου σημειώνεται το έμβλημα και το όνομα του συνδυασμού που έχουν δηλωθεί και κάτω από αυτό το επώνυμο, το όνομα και το όνομα του πατέρα των υποψηφίων συμβούλων με τη σειρά που είναι γραμμένα στην απόφαση με την οποία έχει ανακηρυχθεί ο συνδυασμός.

3. Σχετικά με την προτίμηση των εκλογέων εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 56 του Δ.Κ.Κ.

4. Σχετικά με την ακυρότητα των ψηφοδελτίων εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 54, της παρ. 2 του άρθρου 56 και του άρθρου 57 του Δ.Κ.Κ.

5. Σχετικά με τους εκλογικούς φακέλους, την έναρξη και λήξη της ψηφοφορίας και τη ματαίωση της ψηφοφορίας, εφαρμόζονται αντίστοιχως, οι διατάξεις των άρθρων 58, 59 και 61 του Δ.Κ.Κ. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, μπορεί να καθορισθεί διαφορετική απόχρωση των εκλογικών φακέλων επί αυτήν που ορίζεται στο άρθρο 58 του Δ.Κ.Κ.

Άρθρο 30.

Εφαρμογή διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών και του Δ.Κ.Κ.

1. Οι διατάξεις της νομοθεσίας, για την εκλογή βουλευτών, οι οποίες αφορούν τα εκλογικά τμήματα και τα καταστήματα ψηφοφορίας, τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών, τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και τους εφόρους τους, την προσωπική κράτηση οφειλετών, τις δαπάνες για την επισκευή των καλπών και την προμήθεια γραφικής ύλης για τις εφορευτικές επιτροπές, την τήρηση της τάξης στον τόπο της ψηφοφορίας, την ατέλεια των εκλογικών πράξεων και εγγράφων, τα δικαιώματα των δικαστικών επιμελητών ως προς τις επιδόσεις και τις κοινοποιήσεις, την τοιχοκόλληση και τη διανομή φωτογραφιών, τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, τη διαλογή των ψήφων και την τήρηση βιβλίων, πρακτικών και πινάκων, καθώς και οι πειθαρχικές και ποινικές διατάξεις της ίδιας νομοθεσίας, εφαρμόζονται και στις εκλογές νομαρχιακών συμβουλίων, εφόσον δεν είναι αντίθετες προς τις διατάξεις του νόμου αυτού. Επίσης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Δ.Κ.Κ. που αφορούν την επανάληψη της εκλογής λόγω ματαίωσης ή ακύρωσής της, την αποποίηση της εκλογής και την παραίτηση.

Μετά την επικύρωση της εκλογής, οι εκλεγόμενοι δίνουν ενώπιον του νομάρχη τον, κατά το άρθρο 79 του Δ.Κ.Κ., όρκο. Τον ίδιο όρκο δίνουν και τα λοιπά μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου.

2. Κατά την ψηφοφορία χρησιμοποιούνται ιδιαίτερες κλπ. που φέρουν κατάλληλο διακριτικό γνώρισμα. Το διακριτικό αυτό γνώρισμα και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά το μέγεθος, το σχήμα κ.λπ. των καλπών, καθώς και όλα τα λοιπά θέματα που ανακύπτουν από την ταυτόχρονη διεξαγωγή των εκλογών των δημοτικών και κοινοτικών αρχών και των

αιρετών μελών των νομαρχιακών συμβουλίων, τα οποία θα ρυθμίζονται ειδικά στο νόμο αυτόν, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών.

Τμήμα Γ'.

Εκλογικό σύστημα.

Άρθρο 31.

Κατανομή εδρών νομαρχιακών συμβουλίων.

1. Η κατανομή των εδρών γίνεται ανάλογα με την εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού σε ολόκληρη την περιφέρεια της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.

2. Για το σκοπό αυτόν διαιρείται το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν όλοι οι συνδυασμοί με τον αριθμό των εδρών των αιρετών μελών του νομαρχιακού συμβουλίου. Το πηλίκο της διαιρέσεως, από το οποίο παραλείπεται το κλάσμα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο, με το οποίο διαιρείται η εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού. Κάθε συνδυασμός λαμβάνει τόσες έδρες, όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στην εκλογική του δύναμη.

3. Οι έδρες που τυχόν απομένουν αδιάθετες παραχωρούνται στους συνδυασμούς που εμφανίζουν το μεγαλύτερο (ισχυρότερο) μέσο όρο έγκυρων ψηφοδελτίων ανά έδρα στην περιφέρεια της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Για να υπολογιστεί ο μέσος όρος διαιρείται το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού με τον αριθμό των εδρών που του έχουν ήδη παραχωρηθεί, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αυξημένο κατά μία μονάδα. Η πρώτη από τις αδιάθετες έδρες παραχωρείται στο συνδυασμό που εμφανίζει το μεγαλύτερο πηλίκο. Οι τυχόν υπόλοιπες αδιάθετες έδρες παραχωρούνται στους συνδυασμούς ανά μία διαδοχικά με την ίδια διαδικασία. Αν προκύψουν ίδια πηλίκια, γίνεται κλήρωση και η έδρα παραχωρείται στο συνδυασμό που ενοτήθη από την κλήρωση.

4. Η κατανομή των εδρών γίνεται με απόφαση της νομαρχιακής εφορευτικής επιτροπής που εδρεύει στη νομαρχία και αποτελείται : α) από τον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου, β) έναν πρωτοδίκη και γ) το διευθυντή εσωτερικών της νομαρχίας.

Χρέη γραμματέα της επιτροπής εκτελεί υπάλληλος της διεύθυνσης εσωτερικών της οικείας νομαρχίας, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του, με απόφαση του νομαρχη.

5. Σχετικά με τη διαδικασία των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας στο πρωτοδικείο, τη συγκέντρωση, την κατάταξη και αρίθμηση των φύλων και την καθιέρωση από το πρωτοδικείο του πίνακα αποτελεσμάτων της εκλογής στην περιφέρεια της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 87 παρ. 1 και 2 και 88 παρ. 1, 2, 7, 8 και 9 του π.δ. 152/1985. Το επικυρωμένο αντίγραφο του πίνακα των αποτελεσμάτων της εκλογής, που αναρτάται στην παρ. 9 του άρθρου 88 του π.δ. 152/1985, στέλνεται στη νομαρχία, από την οποία παραδίδεται στη νομαρχιακή εφορευτική επιτροπή.

6. Σχετικά με τη διαδικασία κατανομής των εδρών από τη νομαρχιακή εφορευτική επιτροπή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 91 του π.δ. 152/1985.

7. Η ανακήρυξη των εκλεγόμενων νομαρχιακών συμβούλων γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση από το αρμόδιο πρωτοδικείο, στο οποίο διαβιβάζεται αντίγραφο της απόφασης της νομαρχιακής εφορευτικής επιτροπής.

8. Νομαρχιακοί σύμβουλοι εκλέγονται από τους υποψήφιους κάθε συνδυασμού κατά σειρά αυτοί που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους προτίμησης.

9. Οι υποψήφιοι που δεν εκλέγονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, ανακηρύσσονται, με τη σειρά των ψήφων προτίμησης που έλαβαν, ως αναπληρωματικοί των εκλεγόμενων νομαρχιακών συμβούλων κάθε συνδυασμού. Σε περίπτωση κωλύσεως μεταξύ υποψηφίων του ίδιου συνδυασμού, διενεργείται κλήρωση από το αρμόδιο πρωτοδικείο.

10. Σχετικά με την αναπλήρωση των νομαρχιακών συμβούλων και τη διενέργεια αναπληρωματικών εκλογών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 82 του Δ.Κ.Κ.

11. Αρμόδιο πρωτοδικείο για τις ενέργειες που προβλέπονται στο άρθρο αυτό είναι το πρωτοδικείο που εδρεύει στην πρωτεύουσα του νομού. Στο νόμο Διοικήσει αρμόδιο είναι το πρωτοδικείο που εδρεύει στην πόλη της Νεάπολης του νομού αυτού. Σε όσους νομούς ορισθούν, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 20 του νόμου αυτού, περισσότερες από μία νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, αρμόδιο για κάθε νομαρχιακή αυτοδιοίκηση είναι το πρωτοδικείο της πόλης που ορίστηκε ως έδρα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και, σε περίπτωση που δεν εδρεύει στην πόλη αυτή πρωτοδικείο, αρμόδιο είναι το πρωτοδικείο της έδρας του νομού.

Τμήμα Δ'.

Έλεγχος και εκδίκαση κύρους των εκλογών.

Άρθρο 32.

Υποβολή ενστάσεων.

1. Οι ενστάσεις κατά του κύρους των εκλογών ασκούνται μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από τη δημοσίευση της προελαβόμενης απόφασης με την οποία ανακηρύχθηκαν οι νομαρχιακοί σύμβουλοι, ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού εφετείου, για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 117 του προεδρικού διατάγματος 152/1985.

2. Η ημέρα και η ώρα συζήτησης των ενστάσεων ορίζεται σε ένθεμα, το οποίο συντάσσεται από τον πρόεδρο του διοικητικού εφετείου και τοιχοκολλάται στο ακροατήριο μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών από τη λήξη της δεκαήμερης προθεσμίας που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο. Η συζήτηση γίνεται μεταξύ της δέκατης και της δέκατης πέμπτης ημέρας από την ημερομηνία τοιχοκόλλησης του ενθέματος.

3. Για την εκδίκαση των ενστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι γενικές διαδικαστικές διατάξεις και οι διατάξεις για την εκδίκαση των ενστάσεων κατά του κύρους των βουλευτικών εκλογών του ν. 345/1976 (ΦΕΚ 141).

Οι προθεσμίες όμως των άρθρων 28 και 30 παρ. 1 του παραπάνω νόμου είναι επτά ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

4. Η απόφαση του δικαστηρίου εκδίδεται το αργότερο δεκαπέντε ημέρες μετά τη συζήτηση. Αν το δικαστήριο θεωρεί αναγκαία τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων ή την εξέταση μαρτύρων, μπορεί με ιδιαίτερη απόφαση του να παρατείνει την παραπάνω προθεσμία για δέκα ημέρες. Η απόφαση του δικαστηρίου είναι οριστική και δεν υπόκειται σε κανένα ειδικό μέσο.

5. Το διοικητικό εφετείο κρίνει τυχόν προϋφιστάμενες της εκλογής ανικανότητες και κωλύματα, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 77 του Δ.Κ.Κ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 33.

Αρμοδιότητες του νομαρχιακού συμβουλίου.

1. Το νομαρχιακό συμβούλιο είναι αποφασιστικό όργανο της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και αποφασίζει για τις υποθέσεις που ανήκουν στη δικαιοδοσία της.

2. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες του νομαρχιακού συμβουλίου καθορίζονται με τα προεδρικά διατάγματα που προβλέπονται στο άρθρο 38.

3. Όπου για τις υποθέσεις αυτές προβλέπεται απλή ή είςφωνη γνώμη συλλογικού οργάνου, η γνώμη αυτή έχει για το νομαρχιακό συμβούλιο συμβουλευτικό χαρακτήρα.

4. Το νομαρχιακό συμβούλιο μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του στον πρόεδρό του ή στη νομαρχιακή επιτροπή.

Άρθρο 34.

Λειτουργία του νομαρχιακού συμβουλίου.

1. Το νομαρχιακό συμβούλιο συνεδριάζει, με πρόκληση του προέδρου του, τουλάχιστον μια φορά το μήνα. Το νομαρχιακό συμβούλιο συγκαλείται υποχρεωτικά από τον πρόεδρό του, ύστερα από έγγραφη αίτηση τουλάχιστον ενός τρίτου των μελών του.

2. Στις συνεδριάσεις του νομαρχιακού συμβουλίου καλείται υποχρεωτικά ο νομάρχης. Ο νομάρχης μετέχει στις συζητήσεις του συμβουλίου και διατυπώνει τις απόψεις του χωρίς ψήφο.

3. Ο πρόεδρος του νομαρχιακού συμβουλίου μπορεί να καλεί, μέσω του νομάρχη, στις συνεδριάσεις προϊστάμενους των νομαρχιακών υπηρεσιών, καθώς και προϊστάμενους υπηρεσιών άλλων φορέων του δημόσιου τομέα για θέματα της αρμοδιότητάς τους, ως εισηγητές, χωρίς ψήφο.

4. Όλα τα θέματα, που αφορούν τη λειτουργία του νομαρχιακού συμβουλίου και τις υποχρεώσεις των μελών του, καθορίζονται από κανονισμό που κατάρτιζεται με απόφαση της Υπουργείου Εσωτερικών.

Άρθρο 35.

Αρμοδιότητες και λειτουργία της νομαρχιακής επιτροπής.

1. Η νομαρχιακή επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το νόμο αυτόν ή τα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, καθώς και εκείνες που της αναθέτει το νομαρχιακό συμβούλιο.

2. Η νομαρχιακή επιτροπή προετοιμάζει τις υποθέσεις πριν να εισαχθούν για συζήτηση στο νομαρχιακό συμβούλιο και παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων των οργάνων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων από τις νομαρχιακές υπηρεσίες.

3. Η νομαρχιακή επιτροπή συνεδριάζει, με πρόκληση του προέδρου της, τουλάχιστον δύο φορές το μήνα.

4. Όλα τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία της νομαρχιακής επιτροπής καθορίζονται από κανονισμό που κατάρτιζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Άρθρο 36.

Αρμοδιότητες του προέδρου του νομαρχιακού συμβουλίου.

1. Ο πρόεδρος του νομαρχιακού συμβουλίου: α) συγκαλεί και διευθύνει τις εργασίες του νομαρχιακού συμβουλίου, β) εκτελεί τις αποφάσεις του νομαρχιακού συμβουλίου και της νομαρχιακής επιτροπής, γ) εκπροσωπεί τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση δικαστικά και εξωδικαστικά και δίνει τους όρκους και επιβιβάζονται στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, δ) προϊστάται στις υπηρεσίες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, ε) προϊστάται στο προσωπικό της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, αποφασίζει για το διορισμό του και ενδίδει τις πράξεις που προσδίδουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του νομαρχιακού ελέγχου, στ) διατάσσει την είσπραξη των εσόδων της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και ενδίδει τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής σε έδρες των πιστώσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό, ζ) υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, η) καλεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το νόμο αυτόν ή τα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, καθώς και εκείνες που του αναθέτει το νομαρχιακό συμβούλιο.

2. Ο πρόεδρος του νομαρχιακού συμβουλίου μπορεί με απόφασή του να αναθέτει την υπογραφή ορισμένων εγγράφων σε νομαρχιακό σύμβουλο ή σε προϊστάμενο μιας υπηρεσίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή σε άλλο μόνιμο υπάλληλο αυτής.

Άρθρο 37.

Εκλογή προέδρου και νομαρχιακής επιτροπής.

Αναπλήρωση προέδρου.

1. Το νομαρχιακό συμβούλιο μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την εγκατάστασή του εκλέγει τον πρόεδρο και τα μέλη της νομαρχιακής επιτροπής.

2. Πρόεδρος του νομαρχιακού συμβουλίου εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία ένα από τα μέλη του που έχουν εκλεγεί με καθολική, έμμεση και μυστική ψηφοφορία.

3. Μέλος της νομαρχιακής επιτροπής εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία οποιοδήποτε μέλος του νομαρχιακού συμβουλίου.

4. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, τον πρόεδρο του νομαρχιακού συμβουλίου, αναπληρώνει ένα από τα αμετάκλητα που ορίζεται με απόφαση του προέδρου. Αν δεν έχει οριστεί ο αναπληρωτής του προέδρου, χρέη προέδρου εκτελεί το μέλος του συμβουλίου που έλαβε τους περισσότερους ψήφους προτίμησής με το ψηφοδέλτιο του συνδυασμού που πλακώθηκε.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, ρυθμίζονται ο τρόπος και η διαδικασία εκλογής του προέδρου του νομαρχιακού συμβουλίου και των μελών της νομαρχιακής επιτροπής.

Άρθρο 38.

Καθορισμός αρμοδιοτήτων.

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού: α) καθορίζονται ειδικότερα οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης που προσδιορίζονται από το άρθρο 23, β) καθορίζονται τα όργανα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης που ασκούν τις αρμοδιότητες αυτές, ο τρόπος άσκησης τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Η αρμοδιότητα του άρθρου 22 του νόμου αυτού ασκείται από το νομαρχιακό συμβούλιο, αμέσως γίνε: η εγκατάστασή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Άρθρο 39.

Εξέτα παρόντος — κίνησης.

1. Στον πρόεδρο του νομαρχιακού συμβουλίου καταβάλλεται κατά μήνα έξοδα παράστασης ίσα με τις αποδοχές υπαλλήλου ειδικών θέσεων με βαθμό β'.

2. Στον πρόεδρο και στα υπόλοιπα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου και της νομαρχιακής επιτροπής καταβάλλονται, για τις εκτός έδρας μετακινήσεις τους για εκτέλεση υπηρεσίας, κληρονομία αποζημίωση που καθορίζεται με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου και το αντίστοιχο του εισιτηρίου του μεταφορικού μέσου που χρησιμοποιούν.

3. Στα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου και της νομαρχιακής επιτροπής εκτός από τον πρόεδρο, καταβάλλεται για κάθε συνεδρίαση αποζημίωση. Το ποσό της αποζημίωσης καθορίζεται ενιαία με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΣΤΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 40.

Εκτελεστικότητα πράξεων.

Οι πράξεις όλων των οργάνων της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι εκτελεστές αμέσως εκδοθούν.

Άρθρο 41.

Ακυρότητα πράξεων.

1. Ο νομάρχης ακυρώνει αυτεπαγγέλτως τις πράξεις όλων των οργάνων της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης που είναι αντίθετες προς το νόμο, με αιτιολογημένη απόφασή του, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε ημερών, αμέσως έλαβε τις πράξεις αυτές μαζί με τα έγγραφα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη νόμιμη έκδοσή τους.

2. Κάθε εκλογέας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, καθώς και οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να προσφύγει στο νομάρχη και να προσβάλει τις πράξεις των οργάνων της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης για παράβαση νόμου, μέσα σε δέκα ημέρες από τη δημοσίευσή τους. Ο νομάρχης αποφασίζει για την προσφυγή με αιτιολογημένη απόφαση, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα ημερών, αμέσως έλαβε την προσβαλλόμενη πράξη.

3. Οι αποφάσεις του νομάρχη κοινοποιούνται στον πρόεδρο του νομαρχιακού συμβουλίου και σ' αυτόν που έχει ασκήσει την προσφυγή και δημοσιεύονται, με τοιχοκόλλησή, με την φροντίδα των υπηρεσιών της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, για να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι.

Άρθρο 42.

Προσφυγή κατά των αποφάσεων του νομάρχη.

Κατά των αποφάσεων του νομάρχη μπορεί να ασκηθεί προσφυγή στον αρμόδιο υπουργό για παράβαση νόμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (ΦΕΚ 97).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 43.

Αστική ευθύνη.

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου και της νομαρχιακής επιτροπής ενέχονται σε αποζημίωση για κάθε θετική ζημία, που προξένησαν σε βάρος της περιουσίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης από δόλο ή βαριά αμέλεια.

2. Η ζημία καταλογίζεται στα πρόσωπα αυτά με αιτιολογημένη πράξη τριμελούς επιτροπής, που συγκροτείται στην έδρα κάθε νομού με απόφαση του νομάρχη και αποτελείται από α) τον πρόεδρο πρωτοδικών της έδρας του νομού ή τον αναπληρωτή του που ορίζει ο ίδιος, β) τον επίτροπό του Ελεγκτικού Συνεδρίου που υπηρετεί στη νομαρχία ή όπου δεν υπηρετεί επίτροπος, από έναν υπάλληλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου Κατηγορίας Π.Ε. Α' βαθμού, που ορίζεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και γ) ένα μέλος του νομαρχιακού συμβουλίου με τον αναπληρωτή του, που ορίζονται από το νομαρχιακό συμβούλιο. Καθόσοντα γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της διεύθυνσης εσωτερικών της νομαρχίας που ορίζεται από το νομάρχη. Η επιτροπή εξετάζει τις υποθέσεις ύστερα από αίτηση της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή του νομάρχη, που ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση οποιοσδήποτε εκλογέα και αποφασίζει, αφού διενεργήσει έρευνα και καλέσει

τα πρόσωπα, που ενέχονται για τη ζημία να δώσουν εξηγήσεις, μέσα σε εύλογο διάστημα. Κατά των πράξεων της επιτροπής επιτρέπεται προσφυγή από τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, το νομάρχη και το πρόσωπο σε βάρος του οποίου έγινε ο καταλογισμός, στο αρμόδιο κατά τόπο τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την κοινοποίηση της πράξης σ' αυτούς. Κατά των αποφάσεων του δικαστηρίου επιτρέπεται να ασκηθεί μέσα σε τριάντα μέρες έφεση στο τριμελές διοικητικό εφετείο. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκηση της αναστέλλουν την εκτέλεση της πράξης της επιτροπής.

3. Η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση ή ο νομάρχης υποβάλλουν την αίτηση μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών ετών, που αρχίζει αμέσως έλαβε το οικονομικό έτος μέσα στο οποίο έγινε η πράξη ή παράλειψη που προκάλεσε τη ζημία.

Άρθρο 44.

Διοικητικές κυρώσεις.

Ο νομάρχης μπορεί να επιβάλει στον πρόεδρο και τα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου και της νομαρχιακής επιτροπής τη διοικητική κύρωση της στήριξης έως τριών μηνών και της έκπτωσης, αν έχουν διαπράξει σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους ή υπέβαλαν της αρμοδιότητάς τους από δόλο ή βαριά αμέλεια.

Άρθρο 45.

Διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

1. Οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση, αφού κληθεί ο εγκαλούμενος από το νομάρχη, εγγράφως και με αποδεικτικό, να απολογηθεί μέσα σε τριμελή προθεσμία, ύστερα από σύσταση γνώμη συμβουλίου που αποτελείται από τον πρόεδρο του διοικητικού εφετείου ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, δύο εφέτες διοικητικών δικαστηρίων, το διευθυντή εσωτερικών της νομαρχίας ή το νόμιμο αναπληρωτή του και ένα μέλος του νομαρχιακού συμβουλίου, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από το νομαρχιακό συμβούλιο, ως μέλη. Σε περίπτωση που το νομαρχιακό συμβούλιο δεν κρίνει εκπρόσωπό του, το συμβούλιο λειτουργεί νομίμως με τα υπόλοιπα μέλη. Τα δικαστικά μέλη του συμβουλίου ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 1578/1985 (ΦΕΚ 219 Α'). Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αναπληρωματικά μέλη, εφόσον ο αριθμός αυτών που υπηρετούν είναι επάρκεις. Το συμβούλιο συγκροτείται κάθε δύο έτη, με απόφαση του νομάρχη. Καθόσοντα γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της διεύθυνσης εσωτερικών της νομαρχίας, τον οποίο ορίζει μαζί με τον αναπληρωτή του ο νομάρχης.

2. Η προθεσμία για την απολογία του εγκαλούμενου δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα ημέρες από την επίδοσή του εγκλητηρίου εγγράφου.

3. Ο εγκαλούμενος μπορεί να εμφανίζεται στο συμβούλιο αυτοπροσώπως ή με πληρεξούσιο δικηγόρο ή να εκπροσωπείται από πληρεξούσιο δικηγόρο. Το συμβούλιο συνεδριάζει σε δημόσια συνεδρίαση, για την οποία συντάσσονται πρακτικά και μπορεί να εξετάζει και μάρτυρες. Η γνώμη του συμβουλίου εκφέρεται, ύστερα από μυστική διάσκεψη, μέσα σε δύο μήνες αμέσως έλαβε την υπόθεση στο συμβούλιο.

4. Ενώσως, στον οποίο επιβάλλεται οποιοδήποτε διοικητική κύρωση, έχει δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή στον Υπουργό Εσωτερικών κατά της απόφασης του νομάρχη, μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών, αμέσως έλαβε την κοινοποιήθηκε η απόφαση. Ο Υπουργός, αν κάνει δεκτή την προσφυγή, μπορεί είτε να εξαλείψει είτε να μειώσει την κύρωση.

5. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκηση της αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης, που έχει επιβάλει την κύρωση.

6. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προσφύγει κατά της απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών στο Συμβούλιο της Επικρά-

τείας, το οποίο κρίνει την υπόθεση και κατά την ουσία. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση της προφυγής αναστέλλεται η εκτέλεση της απόφασης. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα προφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, η επιτροπή του άρθρου 52 του ν. 2/τος 179/1973 (ΦΕΚ 229) αναστέλλει, ύστερα από αίτηση του προφευγόντος, την εκτέλεση της απόφασης, εκτός αν υπάρχουν σοβαροί λόγοι εθνικού ή δημόσιου συμφέροντος. Αν ασκηθεί αίτηση αναστολής, η κύρωση δεν εκτελείται, εφόσον εκδοθεί η απόφαση της παραπάνω επιτροπής.

Άρθρο 46.

Έκπτωση εξαιτίας καταδίκης.

1. Ο πρόεδρος, τα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου και τα μέλη της νομαρχιακής επιτροπής εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους: α) αν στερηθούν τη διαχείριση της περιουσίας τους με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, β) αν στερηθούν τα πολιτικά τους δικαιώματα με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, γ) αν καταδικαστούν με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ως αυτουργοί ή συμμετοχοί σε κακούργημα ή στα πλημμελήματα της παραγράφου 2, της κίβηλεις, της πλαστογραφίας, της ψευδούς βεβλίσωτης, της δωροδοκίας, της εκβίασης, της κλοπής, της υπεξαίρεσης, της απιστίας, της απάτης, της καπαπίσης, της αμομιξίας, της μαστροπίας, της σωματεμπορίας, της παράδοσης της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά ή για το λαθρεμπόριο, καθώς και της παράδοσης καθήκοντος, εφόσον το τελευταίο στρέφεται κατά νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή νομικών προσώπων της. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του νομαρχ.

2. Όταν: α) γίνεται παραπομπή για κακούργημα με αμετάκλητο βούλευμα ή με απευθείας κλήση, β) γίνεται παραπομπή με αμετάκλητο βούλευμα για πλημμέλημα από αυτά που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο και γ) υπάρχει καταδικαστική απόφαση για τα εγκλήματα της παραγράφου 1, ο νομάρχης οφείλει να θέσει τον εγκλωβόμενο σε αργία. Η αργία παύει αυτοδικαίως, όταν εκδοθεί αλυστική απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ, ΙΔΡΥΜΑΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 47.

Νομικά πρόσωπα και ιδρύματα.

Για τη σύσταση, από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις νομικών προσώπων και ιδρυμάτων και τη λειτουργία τους, εφαρμόζονται αναλόγως οι αντίστοιχες διατάξεις των άρθρων 163 έως 176 του Δ.Κ.Κ.

Άρθρο 48.

Επιχειρήσεις.

1. Για τη σύσταση επιχειρήσεων από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις ή τη συμμετοχή τους σε επιχειρήσεις, για τη νομική φύση, τη διοίκηση, τη λειτουργία, την εποπτεία και τη διάλυσή τους, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 246 έως 254, 256 και 258 έως 260 του Δ.Κ.Κ.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, ρυθμίζεται ο τρόπος αναλογικής εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 246 έως 254 και 256 του Δ.Κ.Κ., προκειμένου για τις αιγίες επιχειρήσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εμπορίου και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, ρυθμίζεται ο τρόπος αναλογικής εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 248 έως 260 του Δ.Κ.Κ. και ιδιαίτερα τα ποσοστά συμμετοχής εργαζομένων τοπικής αυτοδιοίκησης, τοπικών ενώσεων και της κεντρικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων, νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και άλλων φορέων της αυτοδιοίκησης, φορέων του δημόσιου τομέα, συνεταιρισμών και νομικών ή φυσικών

προσώπων, στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο των επιχειρήσεων και τα της συμμετοχής των παραπάνω φορέων και προσώπων καθώς και εκπροσώπων φορέων του δημόσιου τομέα και εκπροσώπων των εργαζομένων, στο διοικητικό συμβούλιο και το εποπτικό συμβούλιο των επιχειρήσεων αυτών.

4. Οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. του άρθρου 46 του ν. 1416/1984 (ΦΕΚ 18Α΄), του ν. 1069/1980 (ΦΕΚ 191) του ν. 890/1979 (ΦΕΚ 80), του ν. 2234/1952 (ΦΕΚ 280) καθώς και οι επιχειρήσεις αυτού του άρθρου δεν υπάγονται στους φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65).

5. Η απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που αφορά τη σύσταση αιγούς δημοτικής ή κοινοτικής ή διαδημοτικής ή διακοινοτικής ή αντιστοιχίας επιχείρησης της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, αποτελεί μεταγραφτέο τίτλο στο οικείο μητρώο δημοφιλίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ—ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Άρθρο 49.

Πόροι.

1. Πόροι της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης είναι: α) ειδική ετήσια οικονομική ενίσχυση του τακτικού κρατικού προϋπολογισμού, β) τακτική ετήσια οικονομική ενίσχυση του κρατικού προϋπολογισμού, γ) πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, δ) επιχορηγήσεις φορέων του δημόσιου τομέα, ε) δάνεια, θωροές, κληροδοσίες και κληρονομίες, ζ) έσοδα από διάθεση και εκμετάλλευση της κινητής και ακίνητης περιουσίας της, η) έσοδα από τέλη για τη χρήση έργων που γίνονται με δανεισμό, θ) φόροι ή τέλη που επιβάλλονται υπέρ αυτής, ι) έσοδα από κάθε άλλη πηγή.

2. Με τα προεδρικά διατάγματα της παραγράφου 1 του άρθρου 38 του νόμου αυτού ορίζεται και η ειδική ετήσια οικονομική ενίσχυση για την άσκηση κάθε αρμοδιότητας που μεταβιβάζεται. Η ενίσχυση αυτή εγγράφεται στον προϋπολογισμό του αρμόδιου υπουργείου σε ειδικό κωδικό και μεταβιβάζεται κατά δωδεκαμηνία. Η ενίσχυση αυτή αναπροσαρμόζεται ετησίως κατά τον ίδιο τρόπο, εφόσον συντρέχει λόγος.

3. Στον ετήσιο τακτικό κρατικό προϋπολογισμό, εγγράφεται σε ειδικό κωδικό αριθμό, οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τρόπος κατανομής της ενίσχυσης. Η κατανομή αυτή γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

4. Σε περίπτωση εκτέλεσης έργων με δανεισμό, το νομαρχιακό συμβούλιο μπορεί να επιβάλει ήτλη χρήσης των έργων, για την εξασφάλιση των τοκοχρεωλυτικών δόσεων των δανείων και εφόσον εξοφληθούν. Η επιβολή, βεβλίσωτη και είσπραξη των τελών αυτών γίνεται σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις που εφαρμόζονται για τους δήμους και τις κοινότητες.

Άρθρο 50.

Προϋπολογισμός—Απολογισμός.

1. Ο προϋπολογισμός των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων εφφίεται με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου έως το τέλος Νοεμβρίου κάθε έτους, ύστερα από πρόταση της νομαρχιακής επιτροπής και είναι ισχυροποιημένος. Τα έσοδα που γράφονται στον προϋπολογισμό πρέπει να προβλέπονται από διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 184, 185, 189 και 190 παραγράφου 3 του Δ.Κ.Κ., για το περιεχόμενο του προϋπολογισμού, το οικονομικό έτος και την παράτασή του, τη διάρκεια της ισχύος του προϋπολογισμού και το αποθεματικό εφαρμόζονται αναλόγως.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 192 και 194 του Δ.Κ.Κ. για τον απολογισμό των δήμων εφαρμόζονται και για τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις.

Άρθρο 51.

Ταμιακή υπηρεσία.

1. Η ταμιακή υπηρεσία των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων διεξάγεται από ειδική υπηρεσιακή μονάδα τους. Για την οργάνωση και λειτουργία της εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τα ειδικά δημοτικά ταμεία.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 198, 199, 200 και 201 παρ. 2 και 3 του Δ.Κ.Κ. για την είσπραξη εσόδων, τον έλεγχο της ταμιακής διαχείρισης, την αναστολή χρεών, τις διευκολύνσεις οφειλετών και τις καταθέσεις εσόδων εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 52.

Οικονομική διαχείριση.

1. Οι διατάξεις των άρθρων 203, 204 και 205 του Δ.Κ.Κ., για εντάλματα προπληρωμής, την πάγια προκαταβολή και τη διαγραφή χρεών εφαρμόζονται αναλόγως.

2. Το ποσό της πάγιας προκαταβολής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο. Το ποσό αυτό μπορεί να αυξηθεί με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

3. Τα προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται σε εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 205 του Δ.Κ.Κ., ισχύουν και για τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.

4. Εξώστου εκδίδονται τα προεδρικά διατάγματα των παραγράφων 3 και 4, ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 277 του Δ.Κ.Κ.

5. Οι φορολογικές απαλλαγές, ατέλειες και προνόμια που ισχύουν για τους δήμους και τις κοινότητες ισχύουν και για τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις.

Άρθρο 53.

Περιουσία—Δάνεια.

1. Για την προστασία, αξιοποίηση και εκμετάλλευση της κινητής και ακίνητης περιουσίας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 210, 215, 216, 217, 218, 221, 222, 223, 224, 226 και 229 του Δ.Κ.Κ.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορεί να πάραχωρούνται κατά χρήση ή να μεταβιβάζονται κατά κυριότητα στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις κίνητα ή κίνητα που ανήκουν σε τμήματα του δημόσιου τομέα.

3. Σχετικά με τη συναμείωρη δαπάνη από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 207, 208 και 209 του Δ.Κ.Κ.

4. Οι διατάξεις του π.δ. 256/1984 (ΦΕΚ 101) εφαρμόζονται αναλόγως και για τη χρηματοδότηση της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης των νομικών προσώπων και ιδρυμάτων που αυτή συστήνει και των επιχειρήσεων του άρθρου 48 του προνόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι.

ΕΡΓΑ—ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ—ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ

Άρθρο 54.

Έργα και προμήθειες.

1. Για την εκτέλεση των έργων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23) και του π.δ. 609/1985 (ΦΕΚ 228).

2. Για τις προμήθειες των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της νομοθεσίας που αφορά τις προμήθειες των δήμων και κοινοτήτων.

Άρθρο 55.

Απαλλοτριώσεις.

1. Επιτρέπεται να απαλλοτριωθούν αναγκαστικά, υπέρ των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, για λόγους δημόσιας ωφέλειας,

αστικά ή αγροτικά κίνητα ή να συσταθεί δουλεία σ' αυτά α) για τη διάνοιξη, διεύρυνση, διαμόρφωση και κατασκευή επαρχιακών οδών, β) για την εκτέλεση έργων γενικού ενδιαφέροντος για την ανάπτυξη της γεωργίας, της κτηνοτροφίας, της αλιείας και των δασών, γ) για την κατασκευή κτιριακών και άλλων έργων της αρμοδιότητας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 24 του νόμου αυτού.

2. Για τη διαδικασία κήρυξης της απαλλοτριώσεως, καθώς και για τις λοιπές επεμβάσεις στην ιδιοκτησία εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 244 και 245 του Δ.Κ.Κ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 56.

Προσωπικό νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

1. Οι αποφάσεις των οργάνων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων εκτελούνται με τη συνδρομή των νομαρχιακών υπηρεσιών της κρατικής διοίκησης.

2. Με κοινή απόφαση του νομάρχη και του προέδρου του νομαρχιακού συμβουλίου, καθορίζεται ο αριθμός των υπαλλήλων κάθε υπηρεσίας της παραγράφου 1, που θα απασχολούνται σε αντικείμενα της αρμοδιότητας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Για την υπηρεσιακή κατάσταση και τις αποδοχές των υπαλλήλων αυτών εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 64 του ν. 1416/1984 (ΦΕΚ 18).

3. Οι διατάξεις του άρθρου 64 του ν. 1416/1984 εφαρμόζονται αναλόγως και για την απόσπαση υπαλλήλων οφείων του δημόσιου τομέα στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις.

4. Για τις ανάγκες λειτουργίας του νομαρχιακού συμβουλίου και της νομαρχιακής επιτροπής και για την οικονομική διοίκηση και διαχείριση της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, συνιστώνται οι απαιτούμενες θέσεις προσωπικού σε κάθε νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου. Για την πρόκληση προσωπικού στις θέσεις αυτές εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1320/1983 (ΦΕΚ 6) και για την υπηρεσιακή του κατάσταση εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις που ισχύουν για τους δημοτικούς υπαλλήλους.

5. Δεν επιτρέπεται η σύσταση νέων θέσεων προσωπικού στις δημόσιες υπηρεσίες για αρμοδιότητες που ανατίθενται με το νόμο αυτόν απώλειστικά στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις. Οι νέες ανάγκες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων καλύπτονται με τη σύσταση των απαιτούμενων θέσεων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

6. Μέτα σε ένα έτος από την έναρξη λειτουργίας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, καταρτίζονται από τα νομαρχιακά συμβούλια οργανισμοί με τους οποίους ορίζεται η συγκρότηση των υπηρεσιών τους, η εσωτερική διάρθρωσή τους, οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών αυτών, οι θέσεις του προσωπικού και η διαβάθμιση των θέσεων αυτών.

7. Για την κατάσταση των θέσεων σε κλάδους, τη διακρίση του προσωπικού και τα προσόντα διορισμού εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για τους δημοτικούς υπαλλήλους.

8. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται, ύστερα από πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβερνήσεως και Εσωτερικών, μπορεί να συστηθούν στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και άλλοι κλάδοι, πέρα από τους προλεγομένους για τους δήμους, να οριζονται η διάρθρωση των θέσεων των κλάδων αυτών και τα προσόντα διορισμού, ανάλογα με τους κλάδους, τις θέσεις και τα προσόντα διορισμού που ισχύουν κάθε φορά για το προσωπικό των δημοτικών υπηρεσιών.

9. Για τη συνταξιοδότηση των μόνιμων προσωπικού που προσηλυτεύονται από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1518/1985 (ΦΕΚ 30).

10. Το προσωπικό αυτό, για την επικουρική του απάληση, υπάγεται στο Τμήμα Απάλησης των Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

11. Το προσωπικό αυτό, για την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περιθαλψή του, απφαλίζεται στο Τμήμα Υγείας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 121 του ν. 1183/1981. Όπου η απάληση του ταμείου αυτού δεν έχει επεκταθεί, το προσωπικό απφαλίζεται στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

12. Σε κάθε νομαρχιακή αυτοδιοίκηση συνιστάται υπηρεσιακό πενταρχικό συμβούλιο, που συγκροτείται με απόφαση του νομάρχη και αποτελείται: α) από ένα μόνο υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α της εσωτερικής εσωτερικών της νομαρχίας που ορίζεται από τον νομάρχη ως πρόεδρος, β) από δύο υπαλλήλους της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης με βαθμό Α που ορίζεται από τον πρόεδρο του νομαρχιακού συμβουλίου. Αν δεν υπηρετούν υπάλληλοι στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, ορίζονται δύο υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ από τους υπαλλήλους των υπηρεσιών της νομαρχίας και γ) από δύο αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων, που εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία. Τα μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου ορίζονται ή εκλέγονται, αντίστοιχα, με ισάριθμους ανσπληρωτές τους. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για τα υπηρεσιακά συμβούλια των δήμων. Καθιέκοντα γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης που ορίζεται από τον πρόεδρο του νομαρχιακού συμβουλίου και, αν δεν υπηρετούν υπάλληλοι στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, τα καθιέκοντα αυτά εκτελεί υπάλληλος υπηρεσίας της νομαρχίας που ορίζεται από τον νομάρχη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Άρθρο 57.

Κατάρτιση νομαρχιακών και άλλων Ταμείων.

1. Τα νομαρχιακά ταμεία καταργούνται αυτοδικαίως, τρεις μήνες μετά την έναρξη της λειτουργίας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Γεωργίας, μπορεί να καταργηθούν τρεις μήνες μετά την έναρξη της λειτουργίας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων τα ταμεία γεωργίας, κτηνοτροφίας και δασών και τα ταμεία προστασίας της ελαιοπαράγωγής. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, ορίζονται οι λεπτομέρειες και ο τρόπος διαχείρισης των ταμείων που καταργούνται έως τη λήξη του οικονομικού έτους.

2. Οι αρμοδιότητες των ταμείων αυτών ασκούνται, αντίστοιχα, μετά την κατάργησή τους, από τη νομαρχιακή επιτροπή ή τον πρόεδρο του νομαρχιακού συμβουλίου.

3. Οι πόροι των ταμείων αυτών μετά την κατάργησή τους είναι πόροι των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

4. Οι θέσεις του προσωπικού που υπηρετεί στα παραπάνω ταμεία, κατά το χρόνο κατάργησής τους, μεταφέρονται αυτοδικαίως στην οικεία νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. Με απόφαση του προέδρου του νομαρχιακού συμβουλίου ορίζονται τα καθιέκοντα του προσωπικού αυτού. Στην οργανική των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 56, περιλαμβάνονται υποχρεωτικά οι πιο πάνω θέσεις, στις οποίες εντάσσεται το προσωπικό με την ίδια σχέση με την οποία υπηρετούσε στα καταργούμενα ταμεία. Η ένταξη, τα αρμόδια όργανα, τα διαδικαστικά και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών.

5. Το προσωπικό των ταμείων που καταργούνται εξακολουθεί να υπάγεται υποχρεωτικά στα ταμεία κύριας και επικου-

ρικής απάλησης και πρόνοιας που υπαγόταν και πριν από την κατάργησή.

6. Η κινητή και ακίνητη περιουσία των καταργούμενων ταμείων περιέρχεται στις οικείες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις. Υστερα από αίτηση της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, στη βέβη των μεταγραφών σημειώνεται, προκειμένου για ακίνητα, η μεταβολή που επέρχεται με το νόμο αυτόν. Εκκαρμείς δίκης των ταμείων που καταργούνται δε διακόπτονται και συνεχίζονται στο όνομα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, η οποία υπεισέρχεται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καταργούμενων. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

7. Σε περίπτωση που συνιστώνται δύο ή περισσότερες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις στον ίδιο νομό, η κατανομή του προσωπικού, των πόρων και της περιουσίας των καταργούμενων ταμείων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορεί να εξαιρεθούν αρμοδιότητες και αντίστοιχοι πόροι των καταργούμενων ταμείων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού που αφορούν την εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών της κρατικής διοίκησης. Οι αρμοδιότητες αυτές θα ασκούνται από τις αντίστοιχες υπηρεσίες της νομαρχίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 58.

Ειδικά καθιέκοντα των προέδρων των νομαρχιακών συμβουλίων.

1. Αν ο πρόεδρος του νομαρχιακού συμβουλίου αρνείται ή αμελεί να εκτελέσει καθιέκοντα οργάνου του κράτους ή άλλου δημόσιου φορέα που ανατίθενται σ' αυτόν με ρητή διάταξη νόμου ο νομάρχης μπορεί να αναθέσει την εκτέλεση των καθιέκοντων αυτών σε ένα από τα μέλη του άρθρου 24 παρ. 4 περίπτωση α'.

2. Οι δαπάνες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, που δημιουργούνται από την εκτέλεση των καθιέκοντων της προηγούμενης παραγράφου, βαρύνουν το κράτος ή τον οικείο δημόσιο φορέα.

Άρθρο 59.

Ειδική άδεια για την άσκηση καθηκόντων των αιρετών οργάνων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

1. Στους προέδρους των νομαρχιακών συμβουλίων, που είναι υπάλληλοι νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας και τράπεζών του δημόσιου τομέα, χορηγείται από τις υπηρεσίες τους, ειδική άδεια για όλο το διάστημα που ασκούν τα καθιέκοντά τους.

2. Η παραπάνω άδεια θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την υπαλληλική, εργασιακή και ασφαλιστική τους σχέση.

3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για τα μέλη της νομαρχιακής επιτροπής, στα οποία χορηγείται άδεια έως εξήντα ημέρες κάθε έτος. Η άδεια αυτή χορηγείται και τμηματικά, ύστερα από αίτηση των δικαιούχων, σε εργάσιμες ημέρες και ώρες, οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν αθροιστικά τις εξήντα εργάσιμες ημέρες το έτος.

Άρθρο 60.

Μεταβατικές διατάξεις.

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από απόφαση του Υπουργού

και Συμβουλίου, καθορίζεται ο χρόνος έναρξης της ισχύος των διατάξεων των άρθρων 19 έως και 59, ο χρόνος έναρξης των πρώτων εκλογών για την ανάδειξη των μελών των νομαρχιακών συμβουλίων και ο χρόνος εγκατάστασης των νέων αρχών των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

2. Τα νομαρχιακά συμβούλια του άρθρου 4 του ν. 1255/1982 (ΦΕΚ 26), καθώς και τα επαρχιακά συμβούλια του άρθρου 5 του ν. 1416/1984 καταργούνται από την έναρξη της λειτουργίας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

3. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναγράφεται «νομαρχιακό συμβούλιο» στο εξής νοείται το νομαρχιακό συμβούλιο του νόμου αυτού.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων προσαρμόζονται οι διατάξεις των νόμων 1515/1985 και 1561/1985 στα σημεία που αναφέρονται στα έργα και διοίκησης των Οργανισμών Αθήνας και Θεσσαλονίκης αντίστοιχα και στη διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης των αναπτυξιακών προγραμμάτων, με σκοπό την εναρμόνισή με τις ρυθμίσεις που προβλέπουν τα άρθρα 22 παρ. 2, 62 παρ. 2 και 3, 72 παρ. 7 και 8, 73 παρ. 5 και 6 και 74 παρ. 6 του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 61.

Περιφέρειες.

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, καθορίζονται οι περιφέρειες στις οποίες διαιρείται η χώρα, για το σχεδιασμό, προγραμματισμό και συντονισμό της περιφερειακής ανάπτυξης.

2. Με το ίδιο διάταγμα ορίζονται η έδρα και η ονομασία κάθε περιφέρειας.

Άρθρο 62.

Περιφερειακό συμβούλιο.

1. Σε κάθε περιφέρεια συνιστάται περιφερειακό συμβούλιο που αποτελείται από:

- α) το γενικό γραμματέα της περιφέρειας, ως πρόεδρο,
- β) τους νομάρχες των νομαρχιών που περιλαμβάνει η περιφέρεια,
- γ) τους προέδρους των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων των ίδιων νομών,
- δ) έναν εκπρόσωπο των τοπικών ενώσεων δήμων και κοινοτήτων από κάθε νομό της περιφέρειας, ο οποίος εκλέγεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, από τη διοικούσα επιτροπή τους.

2. Κατεξάρτηση της παραγράφου 1 το περιφερειακό συμβούλιο της περιφέρειας στην οποία υπάγεται η ευρύτερη περιοχή της Αθήνας, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 1515/1985 (ΦΕΚ 18), αποτελείται από τα μέλη που προβλέπονται στην παρ. 1 και επιπλέον από: α) τους Δημάρχους Αθηναίων και Πειραιώς, β) τον Πρόεδρο της εκτελεστικής επιτροπής του Οργανισμού Αθήνας, γ) έναν εκπρόσωπο του συνδέσμου βιομηχανιών Αττικής και Πειραιώς, δ) έναν εκπρόσωπο της Γενικής Συννομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.), ε) έναν εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), στ) έναν εκπρόσωπο του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Ο.Ε.Ε.), ζ) έναν εκπρόσωπο του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθήνας, η) έναν

εκπρόσωπο της Γενικής Συννομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.) και θ) έναν εκπρόσωπο καθενός από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Πολιτισμού, Γεωργίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Μεταφορών και Επικοινωνιών. Η θητεία των μελών του περιφερειακού συμβουλίου των περιπτώσεων γ' έως και θ' της παραγράφου αυτής είναι διετής. Τα μέλη αυτά ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από τις βιομηχανίες των φορέων τους.

3. Το περιφερειακό συμβούλιο της παραγράφου 2, εκτός από τις αρμοδιότητες του άρθρου 63, άσκει και τις αρμοδιότητες που αφορούν την έγκριση του ετήσιου προγράμματος του Συμβουλίου Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας του άρθρου 6 του ν. 1515/1985, το οποίο και καταργείται.

4. Ο γραμματέας του περιφερειακού συμβουλίου και ο αναπληρωτής του ορίζονται από τον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου μεταξύ των υπαλλήλων των φορέων του δημοσίου τομέα της έδρας του περιφερειακού συμβουλίου.

Άρθρο 63.

Αρμοδιότητες περιφερειακού συμβουλίου.

1. Το περιφερειακό συμβούλιο:

α) Διατυπώνει προς τους κεντρικούς φορείς του δημοσίου τομέα προτάσεις για έργα και μέτρα πολιτικής, εθνικής σημασίας, που αφορούν την περιφέρεια, αλλά εντάσσονται στο μεσοχρόνιο εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.

β) Καταρτίζει, ύστερα από σχετικές προτάσεις των νομαρχιακών συμβουλίων, το μεσοχρόνιο περιφερειακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, στα πλαίσια του μεσοχρόνιου εθνικού αναπτυξιακού προγράμματος.

γ) Διαμορφώνει τα πλαίσια για την κατάρτιση των μεσοχρόνιων νομαρχιακών αναπτυξιακών προγραμμάτων της περιφέρειας, εξειδικεύοντας το μεσοχρόνιο περιφερειακό αναπτυξιακό πρόγραμμα και εγκρίνει τα μεσοχρόνια νομαρχιακά αναπτυξιακά προγράμματα.

δ) Καταρτίζει το ετήσιο περιφερειακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 73.

ε) Αποφασίζει για τα ετήσια νομαρχιακά αναπτυξιακά προγράμματα, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 73.

στ) Κατ'ανάμει τις πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για έργα νομαρχιακής και τοπικής σημασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 74.

ζ) Διατυπώνει προς τους φορείς του δημοσίου τομέα προτάσεις για έργα και μέτρα πολιτικής που αφορούν την περιφέρεια και χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, αλλά εντάσσονται στα ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα των φορέων αυτών. Επίσης, γνωμοδοτεί για τα προγράμματα αυτά, πριν από την έγκρισή τους.

2. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του το περιφερειακό συμβούλιο υποδοθείται από την Υπηρεσία Περιφερειακής Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, καθώς και από τους οργανισμούς και τις υπηρεσίες περιφερειακού επιπέδου.

Άρθρο 64.

Λειτουργία περιφερειακού συμβουλίου.

1. Η θητεία των μελών του περιφερειακού συμβουλίου της περιπτώσεως δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 62 είναι διετής.

2. Το περιφερειακό συμβούλιο συνεδριάζει με πρόκληση του προέδρου του, τουλάχιστο μια φορά το μήνα. Τα περιφερειακά συμβούλια συγκαλούνται υποχρεωτικά από τον πρό-

δρό του, ύστερα από έγγραφη αίτηση του ενός τριών των μελών του.

3. Ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου αναπληρώνεται από το νομάρχη της έδρας του.

4. Ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου μπορεί να καλεί στις συνεδριάσεις προϊστάμενους των περιφερειακών ή νομαρχιακών υπηρεσιών, καθώς και προϊστάμενους άλλων φορέων του δημόσιου τομέα ως εισηγητές χωρίς ψήφο σε θέματα της αρμοδιότητάς τους.

5. Όλα τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία του περιφερειακού συμβουλίου καθορίζονται με κανονισμό που καταρτίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Άρθρο 65.

Σύσταση θέσεων — Διορισμός.

1. Σε κάθε περιφέρεια συνιστάται θέση μετακλητού γενικού γραμματέα με βαθμό 1ο των ειδικών θέσεων.

2. Ο γενικός γραμματέας της περιφέρειας διορίζεται και παύεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

3. Σε κάθε περιφέρεια συνιστώνται δύο ενιαίες θέσεις ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών, οι οποίες διέπονται από τις σχετικές διατάξεις του ν. 1320/1983.

4. Για την εξυπηρέτηση των γενικών γραμματέων, στην άσκηση των καθηκόντων τους, αποσπώνται με απόφασή τους, μέχρι τρεις υπάλληλοι από τις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διατάξης και χωρίς χρονικό περιορισμό της απόσπασης.

Άρθρο 66.

Αρμοδιότητες γενικού γραμματέα περιφέρειας.

1. Ο γενικός γραμματέας περιφέρειας είναι άμεσος εκτελεστής της Κυβέρνησης και υπεύθυνος για την άσκηση της κυβερνητικής πολιτικής για τα θέματα που αφορούν την περιφέρεια.

2. Ο γενικός γραμματέας περιφέρειας είναι προϊστάμενος όλων των πολιτικών, αστυνομικών και λημενικών υπηρεσιών περιφερειακού επιπέδου.

3. Οι αρμοδιότητες, που έχουν μεταβιβαστεί στις διανομαρχιακού επιπέδου υπηρεσίες, ανήκουν αποκλειστικά στο γενικό γραμματέα της περιφέρειας, ο οποίος μπορεί με απόφασή του να αναθέτει στα καθ' ύλην αρμόδια περιφερειακά όργανα των υπηρεσιών την εξουσία να υπογράφουν «Με εντολή γενικού γραμματέα», αποφάσεις, έγγραφα, εντάλματα ή άλλες πράξεις της αρμοδιότητάς του.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (ΦΕΚ 97) εφαρμόζονται αναλόγως και όταν πρόκειται για πράξεις του γενικού γραμματέα της περιφέρειας.

Άρθρο 67.

Υπηρετική κατάσταση γενικού γραμματέα.

1. Η μετάθεση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών.

2. Ο γενικός γραμματέας για τα θέματα που αναφέρονται στην υπηρετική του κατάσταση υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, ενώ για τα επόμενα θέματα που χειρίζεται, υπάγεται στο κατά περίπτωση αρμόδιο υπουργείο.

3. Οι γενικοί γραμματείς της περιφέρειας λαμβάνουν τις αποδοχές και τα έξοδα παράστασης των γενικών γραμματέων των υπουργείων, καθώς και κατ' αποκλή έξοδα κίνησης για τις εκτός έδρας μετακινήσεις τους. Τα τελευταία καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών.

4. Για την αποζημίωση του προέδρου και των μελών του περιφερειακού συμβουλίου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 1505/1984 (ΦΕΚ 194).

Άρθρο 68.

Περιφερειακή διοικητική οργάνωση.

1. Οι υπηρεσίες διανομαρχιακού επιπέδου, που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, αναδιοργανώνονται και η χωρική αρμοδιότητά τους, η έδρα τους και η οργάνωσή τους προσδιορίζονται με βάση την περιφερειακή διαίρεση της χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 61.

Η αναδιοργάνωση γίνεται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού, μέσα σε έξι μήνες από την έκδοσή του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 61.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για την αναδιοργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών των υπολογισμών φορέων του δημόσιου τομέα, η οποία γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τους φορείς αυτούς.

3. Η σύσταση νέων, περιφερειακού επιπέδου, υπηρεσιών του δημόσιου τομέα γίνεται υποχρεωτικά με βάση την περιφερειακή διαίρεση της χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 61.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας, μπορούν, για ειδικούς λόγους, να εξαίρουνται φορείς του δημόσιου τομέα από τις διατάξεις των παραγράφων 1—3 του άρθρου αυτού.

5. Οι κάθε κατηγορίας δαπάνες λειτουργίας του γραφείου του γενικού γραμματέα της περιφέρειας, όπως οι αποδοχές και λοιπά λειτουργικά έξοδα, εχρησιμοποιούν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι απαιτούμενες πιστώσεις για την αντιμετώπιση των δαπάνων του προηγούμενου εδαφίου γράφονται στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εσωτερικών σε ξεχωριστό ειδικό φορέα.

Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών μπορούν να ρυθμίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 69.

Μεταβατική διάταξη.

1. Ενώπιον να εκλεγούν τα όργανα των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, συμμετέχει στο περιφερειακό συμβούλιο, αντί του προέδρου της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, ένα από τα μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου που προδιορίζεται στην παράγραφο 1 περίπτωση γ' του άρθρου 4 του ν. 1235/1982 οριζόμενο με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου.

2. Ο γενικός γραμματέας της περιφέρειας διορίζεται μετά τη δημοσίευσή του προεδρικού διατάγματος που προδίδεται από το άρθρο 61.

3. Τα περιφερειακά συμβούλια συγκροτούνται μετά τη δημοσίευσή του προεδρικού διατάγματος που προδίδεται από το άρθρο 61 και πάντως όχι πριν από την 1η Ιανουαρίου 1987.

4. Από την έναρξη της λειτουργίας των περιφερειακών συμβουλίων και ως την εγκατάστασή των οργάνων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, οι αρμοδιότητες των νομαρχιακών συμβουλίων που αναφέρονται στο δημοκρατικό προγραμματισμό, ασκούνται από τα νομαρχιακά συμβούλια του ν. 1235/1982.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Άρθρο 70.

Όργανα προγραμματισμού.

Όργανα προγραμματισμού είναι αυτά που συμμετέχουν στη διαδικασία κατάρτισης ή εγκρίνουν ή εγκρίνουν τα προγράμματα του άρθρου 71. Όργανα προγραμματισμού είναι:

α) οι κεντρικοί φορείς του δημόσιου τομέα που έχουν την αρμοδιότητα αυτή, β) τα περιφερειακά συμβούλια, γ) τα νομαρχιακά συμβούλια, δ) τα δημοτικά συμβούλια, καθώς και τα τοπικά συμβούλια των αναπτυξιακών συνδέσμων του άρθρου 183 του Δ.Κ.Κ.

Άρθρο 71.

Ετήσι αναπτυξιακών προγραμμάτων.

1. Τα αναπτυξιακά προγράμματα διακρίνονται σε μεσοχρόνια και ετήσια.

2. Μεσοχρόνια αναπτυξιακά προγράμματα είναι τα προγράμματα ανάπτυξης που έχουν χρονική διάρκεια μεγαλύτερη από ένα έτος.

3. Τα αναπτυξιακά προγράμματα αφορούν: α) τον εθνικό χώρο, β) τις περιφέρειες, γ) τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και δ) τους δήμους ή γεωγραφικές ενότητες του άρθρου 183 του Δ.Κ.Κ. και ονομάζονται αντίστοιχα: εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα, περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα, νομαρχιακά αναπτυξιακά προγράμματα και τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα.

4. Προγράμματα, που δεν υπάγονται στις διατάξεις των περιηγούμενων παραγράφων, ονομάζονται ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα.

Άρθρο 72.

Διαδικασία κατάρτισης μεσοχρόνιων αναπτυξιακών προγραμμάτων.

1. Το μεσοχρόνιο εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα καταρτίζεται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, μετά από προτάσεις των κεντρικών φορέων του δημόσιου τομέα και των περιφερειακών συμβουλίων και γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Αναπτυξιακής Πολιτικής.

2. Κάθε μεσοχρόνιο περιφερειακό αναπτυξιακό πρόγραμμα καταρτίζεται, στα πλαίσια του αντίστοιχου μεσοχρόνιου εθνικού αναπτυξιακού προγράμματος, από το περιφερειακό συμβούλιο της αντίστοιχης περιφέρειας, ύστερα από σχετικές προτάσεις των νομαρχιακών συμβουλίων της περιφέρειας και εγκρίνεται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, ύστερα από σχετική γνώμη των αρμόδιων φορέων του δημόσιου τομέα.

3. Κάθε μεσοχρόνιο νομαρχιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα καταρτίζεται στα πλαίσια του αντίστοιχου μεσοχρόνιου περιφερειακού αναπτυξιακού προγράμματος, από το νομαρχιακό συμβούλιο, ύστερα από σχετικές προτάσεις των δημοτικών συμβουλίων και των αναπτυξιακών συνδέσμων του άρθρου 183 του Δ.Κ.Κ. και εγκρίνεται από το αντίστοιχο περιφερειακό συμβούλιο.

4. Κάθε μεσοχρόνιο τοπικό αναπτυξιακό πρόγραμμα καταρτίζεται, στα πλαίσια του αντίστοιχου μεσοχρόνιου νομαρχιακού αναπτυξιακού προγράμματος, από το τοπικό συμβούλιο ή από τον αναπτυξιακό σύνδεσμο της γεωγραφικής ενότητας, την οποία αφορά, ύστερα από σχετικές προτάσεις των τοπικών συμβουλίων, του αντίστοιχου δήμου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που έχουν συστήσει τον αναπτυξιακό σύνδεσμο και εγκρίνεται από το αντίστοιχο νομαρχιακό συμβούλιο.

5. Οι αναπτυξιακοί σύνδεσμοι καταρτίζουν μεσοχρόνια τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα και συμμετέχουν με προτάσεις στη διαδικασία κατάρτισης μεσοχρόνιων νομαρχιακών αναπτυξιακών προγραμμάτων, εφόσον δεν υπάρχουν δημοτικά συμβούλια στη γεωγραφική ενότητά τους ή τους έχει ανατεθεί η αρμοδιότητα αυτή από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης που τους έχουν συστήσει. Τα κοινοτικά συμβούλια δεν καταρτίζουν μεσοχρόνια τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα.

6. Για την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής και την αναθεώρηση των μεσοχρόνιων αναπτυξιακών προγραμμάτων, ακολουθείται διαδικασία ανάλογη με τη διαδικασία κατάρτισής τους.

7. Το μεσοχρόνιο περιφερειακό αναπτυξιακό πρόγραμμα της περιφέρειας στην οποία υπάγεται η ευρύτερη περιοχή Αθήνας, εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο περιοχής Αθήνας ο Οργανισμός Αθήνας. Ειδικά για τα μεσοχρόνια νομαρχιακά αναπτυξιακά προγράμματα των νομαρχιακών συμβουλίων, που περιλαμβάνονται στην ευρύτερη περιοχή Αθήνας, η έγκριση γίνεται από το περιφερειακό συμβούλιο μετά από γνώμη του Οργανισμού Αθήνας.

8. Το μεσοχρόνιο νομαρχιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης στην οποία υπάγεται η ευρύτερη περιοχή Θεσσαλονίκης εισηγείται στο νομαρχιακό συμβούλιο ο Οργανισμός Θεσσαλονίκης. Ειδικά για τα μεσοχρόνια τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα των δήμων και των αναπτυξιακών συνδέσμων που περιλαμβάνονται στην ευρύτερη περιοχή Θεσσαλονίκης η έγκριση γίνεται από το νομαρχιακό συμβούλιο μετά από γνώμη του Οργανισμού Θεσσαλονίκης.

9. Τα μεσοχρόνια αναπτυξιακά προγράμματα, εξειδικεύονται από τα αρμόδια όργανα προγραμματισμού κάθε χωρικής ενότητας, σε ετήσια βάση με χωροταξικό προσδιορισμό, διαχρονική κλιμάκωση και προσδιορισμό των απαιτούμενων πόρων, των έργων και δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται σε αυτά.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού και ιδίως το περιεχόμενο των μεσοχρόνιων αναπτυξιακών προγραμμάτων, ο τρόπος ενημέρωσης των οργάνων προγραμματισμού για τα προγραμματικά πλαίσια, μέσα στα οποία οφείλουν να καταρτίζουν τα μεσοχρόνια προγράμματά τους, η διαδικασία υποβολής των προτάσεων και υποβολής των προγραμμάτων για έγκριση, το περιεχόμενο της εξειδίκευσης των προγραμμάτων σε ετήσια βάση και οι υπηρεσίες προγραμματισμού.

Άρθρο 73.

Διαδικασία κατάρτισης ετήσιων αναπτυξιακών προγραμμάτων.

1. Κάθε ετήσιο εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα καταρτίζεται, στα πλαίσια των αντίστοιχων μεσοχρόνιων εθνικών αναπτυξιακών προγραμμάτων, από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, που συντονίζει τους αρμόδιους κεντρικούς φορείς, και εγκρίνεται σύμφωνα με το νόμο.

2. Κάθε ετήσιο περιφερειακό αναπτυξιακό πρόγραμμα καταρτίζεται, στα πλαίσια του ετήσιου εθνικού αναπτυξιακού προγράμματος και των αντίστοιχων μεσοχρόνιων περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων, από το περιφερειακό συμβούλιο της αντίστοιχης περιφέρειας. Για την κατάρτιση του προγράμματος αυτού δεν απαιτείται έγκριση άλλης αρχής, εκτός αν υποστηριχθεί με γραπτή ένσταση του ενός τρίτου των μελών του περιφερειακού συμβουλίου, ότι αυτό εξέρχεται από τα παραπάνω πλαίσια. Στην περίπτωση αυτή, ύστερα από εισήγηση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας, αποφασίζουν, κατά το μέρος αυτό, από κοινού οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Εσωτερικών και ο κατά περίπτωση συναρμόδιος υπουργός.

3. Κάθε ετήσιο νομαρχιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα καταρτίζεται, στα πλαίσια του ετήσιου περιφερειακού αναπτυξιακού προγράμματος και των αντίστοιχων μεσοχρόνιων νομαρχιακών αναπτυξιακών προγραμμάτων, από το νομαρχιακό συμβούλιο της αντίστοιχης νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Για την κατάρτιση του προγράμματος αυτού δεν απαιτείται έγκριση άλλης αρχής, εκτός αν υποστηριχθεί με γραπτή ένσταση, είτε του νομάρχη είτε του ενός τρίτου των μελών του νομαρχιακού συμβουλίου, ότι αυτό εξέρχεται από τα παραπάνω πλαίσια. Στην περίπτωση αυτή, ύστερα από εισήγηση του

γενικού γραμματέα της αντίστοιχης περιφέρειας, αποφασίζει, κατά το μέρος αυτό, το περιφερειακό συμβούλιο.

4. Κάθε ετήσιο τοπικό αναπτυξιακό πρόγραμμα καταρτίζεται, στα πλαίσια του ετήσιου νομαρχιακού αναπτυξιακού προγράμματος και των αντίστοιχων μεσοχρόνιων τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων, από το αντίστοιχο δημοτικό συμβούλιο ή αναπτυξιακό σύνδεσμο.

Για την κατάρτιση του προγράμματος αυτού δεν απαιτείται έγκριση άλλης αρχής, εκτός αν υποστηριχθεί με γραπτή ένσταση του ενός τρίτου των μελών του, ότι αυτό εξέρχεται από τα παραπάνω πλαίσια. Στην περίπτωση αυτή, ύστερα από εισήγηση του προέδρου του αντίστοιχου νομαρχιακού συμβουλίου, αποφασίζει, κατά το μέρος αυτό, το νομαρχιακό συμβούλιο.

5. Το ετήσιο περιφερειακό αναπτυξιακό πρόγραμμα της περιφέρειας στην οποία υπάγεται η ευρύτερη περιοχή Αθήνας εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο ο Οργανισμός Αθήνας. Ειδικά τα ετήσια νομαρχιακά αναπτυξιακά προγράμματα των νομαρχιακών συμβουλίων που περιλαμβάνονται στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας καταρτίζονται μετά από γνώμη του Οργανισμού Αθήνας.

6. Το ετήσιο νομαρχιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, στην οποία υπάγεται η ευρύτερη περιοχή Θεσσαλονίκης, εισηγείται στο νομαρχιακό συμβούλιο ο Οργανισμός Θεσσαλονίκης. Ειδικά τα ετήσια τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα των δήμων και των αναπτυξιακών συνδέσμων που περιλαμβάνονται στην ευρύτερη περιοχή Θεσσαλονίκης, καταρτίζονται μετά από γνώμη του Οργανισμού Θεσσαλονίκης.

7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού και ιδίως το περιεχόμενο των ετήσιων αναπτυξιακών προγραμμάτων, οι διαδικασίες αξιολόγησης έργων για την ένταξή τους στα προγράμματα αυτά και ο τρόπος ενημέρωσης των οργάνων προγραμματισμού για τα προγραμματιστικά πλαίσια, μέσα στα οποία οφείλουν να καταρτίζονται τα ετήσια προγράμματα τους. Για τη σύνταξη των απολογισμών εκτέλεσης των ετήσιων αναπτυξιακών προγραμμάτων, οι οποίοι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των αντίστοιχων προγραμμάτων του επόμενου έτους, ακολουθούνται διαδικασίες ανάλογες με τη διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης των προγραμμάτων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 74

Χρηματοδότηση ετήσιων αναπτυξιακών προγραμμάτων.

1. Κάθε ετήσιο αναπτυξιακό πρόγραμμα συνοδεύεται από το αντίστοιχο χρηματοδοτικό πρόγραμμα που εξασφαλίζει την πραγματοποίησή του.

2. Οι πόροι των χρηματοδοτικών προγραμμάτων προέρχονται από:

α) πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, β) πιστώσεις φορέων του δημοσίου τομέα, γ) ιδίους πόρους των φορέων αυτοδιοίκησης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων κατανέμεται για τη χρηματοδότηση έργων:

α) εθνικής σημασίας, β) περιφερειακής σημασίας, γ) νομαρχιακής σημασίας και δ) τοπικής σημασίας. με βάση τα εξειδικευμένα μεσοχρόνια αναπτυξιακά προγράμματα των αντίστοιχων επενδυτών.

4. Με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου, μπορεί να κρατηθεί ποσοστό του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για τη χρηματοδότηση, από κοινού με φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, έργων των ετήσιων αναπτυξιακών προγραμμάτων τους, στα πλαίσια προγραμματικών συμβάσεων του άρθρου 27 του Δ.Κ.Κ.. Για τη χρηματοδότηση των έρ-

γων αυτών, οι φορείς αυτοδιοίκησης δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων ή πιστώσεις φορέων του δημοσίου τομέα.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, κατανέμονται οι πιστώσεις των περιπτώσεων β', γ' και δ' της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, κατά περιφέρεια, με βάση το εθνικό πρότυπο περιφερειακής κατανομής πιστώσεων.

6. Κάθε περιφερειακό συμβούλιο κατανέμει τις πιστώσεις των περιπτώσεων γ' και δ' της παραγράφου 3 αυτού του άρθρου που του έχουν δοθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, κατά νομαρχιακή αυτοδιοίκηση της περιφέρειάς του, με βάση το εθνικό πρότυπο περιφερειακής κατανομής πιστώσεων.

Η κατανομή των πιστώσεων των περιπτώσεων γ' και δ' της παραγράφου 3, για το μέρος τους, που αφορά την ευρύτερη περιοχή Αθήνας, γίνεται από το περιφερειακό συμβούλιο, κατά νομαρχιακή αυτοδιοίκηση της περιφέρειας, μετά από γνώμη του Οργανισμού Αθήνας. Η κατανομή των πιστώσεων της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3, για το μέρος που αφορά την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης, γίνεται από το νομαρχιακό συμβούλιο κατά δήμο ή κοινότητα, μετά από γνώμη του Οργανισμού Θεσσαλονίκης.

7. Κάθε νομαρχιακό συμβούλιο κατανέμει τις πιστώσεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού που του έχουν δοθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, κατά δήμο ή κοινότητα, με βάση το εθνικό πρότυπο περιφερειακής κατανομής πιστώσεων.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτού του άρθρου και ιδίως η μέθοδος κατάρτισης του εθνικού προτύπου περιφερειακής κατανομής πιστώσεων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων στις περιφέρειες, τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τα κριτήρια χαρακτηρισμού των έργων και δραστηριοτήτων εθνικής, περιφερειακής νομαρχιακής ή τοπικής σημασίας, οι διαδικασίες σύναψης και το περιεχόμενο των προγραμματικών συμβάσεων, μεταξύ των διάφορων οργάνων προγραμματισμού. καθώς και το περιεχόμενο των χρηματοδοτικών προγραμμάτων που συνοδεύουν τα ετήσια αναπτυξιακά προγράμματα.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 75.

Λειτουργία.

1. Για την προετοιμασία, την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας των νέων θεσμών που προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, συνιστάται διυπουργική επιτροπή από τους Υπουργούς Προεδρίας της Κυβερνήσεως, Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Οικονομικών, Γεωργίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

2. Για την προετοιμασία των εργασιών της διυπουργικής επιτροπής, μπορεί να συγκροτηθεί ομάδα εργασίας με κοινή απόφαση των υπουργών της προηγούμενης παραγράφου. Με όμοια απόφαση, μπορεί να συγκροτηθεί στο Γραμματείο Εσωτερικών Γραμμάτεια για την υποστήριξη της διυπουργικής επιτροπής και της ομάδας εργασίας, στην οποία απασχολούνται για δύο χρόνο χρειαστεί υπάλληλοι δημοσίων υπηρεσιών και άλλων φορέων του δημοσίου τομέα.

Άρθρο 76.

1. Το ζ' εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 44 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (π.δ. 76/1985, ΦΕΚ 27) αντικαθίσταται ως εξής:

αζ) Οι αποσώμενοι διευγρόροι και οι υπάλληλοι με βαθμό Α' ή Β' της γραμματείας όλων των πολιτικών, κοινωνικών δι-

καστηρίων και των εισαγγελιών αυτών, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και των έμμισθων υποθηκοφυλακείων».

2. Το ια' εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 61 του π.δ. 152/1985 «Κωδικοποίηση σ' ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών» (ΦΕΚ 55) αντικαθίσταται ως εξής:

(ια) Οι υπάλληλοι με βαθμό Α' ή Β' της γραμματείας των δικαστηρίων, δηλαδή του Συμβουλίου της Επικρατείας, όλων των πολιτικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων, των εισαγγελιών, της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και των έμμισθων υποθηκοφυλακείων».

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 61 του π.δ. 152/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Αν τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου δεν επαρκούν, το Α' Τμήμα του Άρειου Πάγου, αφού διαπιστώσει την ανεπάρκεια, μπορεί να διορίσει, για συμπλήρωση του απαιτούμενου αριθμού και μόνιμους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους της κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α' που έχουν πτυχίο Νομικής Σχολής».

4. Το εδάφιο με στοιχείο β' της παραγράφου 6 του άρθρου 61 του π.δ. 152/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

«6) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, ονομαστικούς καταλόγους όλων των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο α' έως και γ', ε', στ', θ' έως και ια'».

5. Το εδάφιο με στοιχείο δ' της παραγράφου 6 του άρθρου 61 του π.δ. 152/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Το Ελεγκτικό Συνέδριο, ονομαστικούς καταλόγους των παρέδρων και εισηγητών του, καθώς και των διοικητικών υπαλλήλων του, που έχουν τα προσόντα της παραγράφου 4».

6. Η πρώτη περίοδος του εδαφίου με στοιχείο στ' της παραγράφου 6 του άρθρου 61 του π.δ. 152/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) Οι νομάρχες, δια του Υπουργείου Εσωτερικών, ονομαστικές κατατάξεις, που συντάσσονται απ' αυτούς, για τους μόνιμους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους της περιφέρειάς τους, που μπορούν σύμφωνα με την παράγραφο 4 να διοριστούν αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής».

Άρθρο 77.

Διατάξεις που καταργούνται.

Κάθε διάταξη γενική ή ειδική, που είναι αντίθετη με τις διατάξεις αυτού του νόμου ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπει, καταργείται.

Άρθρο 78.

Εξουσιοδότηση για κωδικοποίηση.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργείου Εσωτερικών, επιτρέπεται η κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο νόμου των διατάξεων του Δ.Κ.Κ., όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με μεταγενέστερους νόμους και με το νόμο αυτόν, μεταβαλλόμενης της σειράς των άρθρων και παραγράφων, με σκοπό την εναρμόνιση των διατάξεων μεταξύ τους, με φρασσεολογική τυπική μεταβολή αυτών.

Άρθρο 79.

Εναρξη ισχύος.

Η ισχύς αυτού του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επόμενες διατάξεις.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 7 Ιουλίου 1986

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΑΠ. - ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΑΜΑΝΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Α - Μ. (ΜΕΛΙΝΑ) ΜΕΡΚΟΥΡΗ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΤΤΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΥΑΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΓ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΤΩΝ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΜΑΡΚΟΣ ΝΑΤΣΙΝΑΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 8 Ιουλίου 1986

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΑΜΑΝΗΣ

